

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felfelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Epitáfium.

Budapest, július 16.

(X.) A kínai keresztény misszió nagy fáradsággal, önfeláldozó apostoli munkával megtérített huszezer bennszülöttet és ez a huszezer új keresztény, ime, már üdvözült is. Meggyilkolták valamennyit. Alig maradt belőlük hirmondó is. Osztottak a Kínába szorult idegenek sorsában, amely most már egészen tul van minden kétségen. Legalább azoké, akik Pekingben voltak. Hivatalos táviratok bizonyítják újra, meg újra, hogy a kínai idegenek egész kétségtelenül elvesztek mind; áldozatai lettek a felbőszült kínai nép dühének és az európai diplomácia lelketlenségének.

Gyalázatosabb eseményt ennél nem igen jegyzett föl a história. Gyalázatában osztozik az egész úgynevezett művelt világ.

Mikor a barbárság áldozatokat követel, a művelt világ rendesen részvételt veszi körül az áldozatok sirját. Ez ja nagy részvevő most inkább bünbánattal, önváddal, égető szégyenérzettel gondolhat azokra a szerencsétlenekre, akiknek borzasztó sorsában bűnrészessé vált. A mai civilizációnak minden erkölcsstelenségébe, utálatos hazugságába bevilágít a keletázsiai szörnyiséges hekatomba. A civilizáció nevében indult meg a hatalmak osztályoskodása Kína fölött; a civilizáció nevében akartak kisajátítani egy roppant földterületet, amelynek négyszázmillió ember a gazdája, nem az osztzkodó hatalmak. A civilizáció nevében tett fosztogatási kísérlet idézte föl a vérengző gyűlöletnek azt az irtózatot, amely most mézarszéket csinált az egész roppant birodalomból, amelyet az európai kultúra cégére alatt szabad

zsákmánynak akartak nyilvánítani a hatalmak.

És minekutána megindult az iszonyu megtorlás, mely ártatlan, védtelen embereket tett áldozataivá, akkor mutatta be magát igaz visszataszító mivoltában a prédára leső hatalmasságok önzése. Az ártatlanul legyilkoltak vére, az életben levőknek halálos veszedelme nem volt elég erős, hogy elnyomja a zsákmány után való vágyakozást. Napok, hetek multak csunya versengésben; a pillanatról-pillanatra növekvő veszedelem nem carkalta megegyezésre a diplomáciát. Vérlázító módon halogatták a közbelépést, üres formaságokba kapaszkodva, inkább veszni engedve annyi drága emberéletet, semhogy egyöntetű eljárásra határoztak volna el magukat, hogy a zsákmányt ne kelljen egymásnak átengedniök, inkább osztottak azon a gyalázon, hogy egész Európa, egyesülve Amerikával és az ázsiai európeerekkel, a japániakkal, gyenge volt arra, hogy megmentsen általvalóinak életét a gyilkos hordák dühétől.

Az első hír úgy szólt, hogy június 30-án rombolták le a boxerek a pekingi angol követséget, s akkor öldösték le az oda menekült idegeneket. Most arról beszélnek a hivatalos jelentések, hogy még két hétig tartotta magát ez a maroknyi nép az irtózatot ellenes erő ellen és csak akkor esett áldozatul, mikor már minden védő eszközök elfogyott. Ha ez így igaz, akkor sokszorosan bűnös ezeknek az embereknek halálában egész Európa. Két álló hétig semmit, semmit, egyetlen komoly lépést sem tettek a megmentésükre. Azzal töltötte az idejét az egész világ diplomáciája, hogy veszekedett azon, van-e háboru, nincs-e; legyen-e háboru, vagy ne legyen; közbelépjen-e Japán nagyobb haderővel, vagy ne lépjen közbe; és közben

neveléségesen kicsiny csapatokat küldött birközni a kínai lázadók tulnyomó erejével, hogy ezek is szaporítsák az áldozatok számát.

És most a művelt világ siratja az úgynevezett civilizáció mártírjait. A diplomácia nyilván elfogyaszt még egy csomó időt és papírost annak a földterítésére, hogy kit terhel a felelősség az eddigi mulasztásokért; azután megindul majd a bosszuló hadjárat. Ennek a háborúnak az eredménye nagyon is kétséges. A lenézett kínaiak, ezek az ope-rettkatonák, megmutatták, hogy félelmesek tudnak lenni, mivelhogy nagyon sokan vannak és a gyilkoló szerszám az ő kezökben is jól működik, ha kevésbé értenek is a modern hadviseléshez, mint a kiképzett és fegyelmzett európai csapatok. És ezenfelül az izzó gyűlölet, a halálos elkeseredés is veszedelmes versenytársa a tudományos sztratégianak. Hanem azért lehet, hogy végül mégis ők lesznek a vesztes fél. Hiszen a hivatalos Kína eddig még nem nyíltan a forradalomhoz csatlakozni és ellenforradalomról is beszélnek a nehezen ellenőrizhető kínai táviratok. Lehet, hogy a kínai erő csakugyan megoszlik és csakugyan nem lesz szó egyébéről, mint egy lázadás leveréséről, noha ez a lázadás máris bizonyult legalább olyan félelmesnek, mint egy rendes, hivatalos hadviselő állam. Lehet azonban, hogy formális háborura Kína és az idegen hatalmak közt nem kerül a dolog, legalább most még nem. De bármi legyen is a vége ennek a véres színjátéknak, a bukott tragikai hős szerepe már ki van osztva. A bukás már el is végeztetett. Elbukott csunyan, szégyenletesen az úgynevezett európai civilizáció.

Európa közös, nagy szégyenét le nem mossa semmiféle véres győzelem. Európa bűnét ki nem engeszteli semmiféle megtorlás.

T Á R C A.

A gyerek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Holló Márton.**

I.

Nem mult nap, hogy Kubát Pista ne lett volna a Lehelben, ahová sörözni jártak az emberek. Hanem egyszer elmaradt mindenkorra. Ez akkor történt, mikor haza kergette a feleségét, akit meglepett otthon a fiatal ügyvéd doktorral, Kenessével. Pedig fiatalága, az volt neki is, de épp a nagy kiskorúsága miatt kellett mindig résen lenni az öreg Kubát Istvánnak meghiggadt apai bölcsességével. A házassága is csak olyan utolsó reménység volt, hogy hátha az asszony eszénél belőle végre embert. Mert az iskolázása nem nagyon sikerült, a gazdaságban se látták hasznát, ő csak a készet szerette. Még a katonaság se fogott rajta. Hogy megházasította az öreg, tetszett neki ez is, a vagyontalan kuzin, akit feleségül kapott, szép szál leány is volt, mint menyecske meg éppen formásnak fejlődött. S mindezt Pistának csak egy kis megyei irnokságba kellett bele nyugodnia, az is inkább társadalmi dísz volt, mint hivatal, ám-bár Kubát István alattomban ehhez is fűzött titkos reménységet, hogy tán ezen a pályán viszi valamire a fiu. A forint rapidij éppen szivarra, sörre ment el, ami persze nem volt fontos, Pistának egyelőre úgy is hazulról éltek.

Pista aztán tudta a házasság életét is megformálni a maga gusztusára. És pedig olyanképpen, hogy az asszony szépen tartson mindent rendben odahaza és viruljon az ő nagy gyönyörűségére, úgy se volt soha olyan jó módja, ő meg majd jár-kel szabadon a maga dolga után. Hivatalba, Lehelbe, meg másfelé, ahogy éppen a sora kerül.

Neki erről egészen határozott elvei voltak, amikről olykor-olykor erőlyesen is tudott szónokolni.

Egy időben a pesti lapok gyors egymásutánban több esetet hoztak családi drámákról, házasságtörésekről, törvényszéki tárgyalások is voltak, úgy, hogy a Lehel törzsasztalánál eleven viták folytak. Az asszony... a hitvesi hűség... ez közkedvelt téma lett, erről nagy hangon lehetett tárgyalni, sulyos kijelentéseket lehetett bele dobni a levegőbe, végre is ez egy fontos társadalmi kérdés volt. Ugyszólván ott lebegett a nagy kérdés a vendéglői lugas gerendái és papirgirlandjai között, csak meg kellett egy csipetnyit pendíteni. Kepes, a sovány és szeplős állomásai tiszt hozta mindig a legtrisszebb híreket. Amint jött estefelé a vasutól, oda tette a söröskancsók közé a keskenyre összehajtogatott kedvezményes lapot, s a melegében kiszedett szenzációval kipakolt:

— Hallották már?

— Nem!... Mit? — ostromolták a kíváncsiak.

— Hát itt van, olvassák!... Magint házasságtörési dráma!...

Egy, aki elkapta a lapot, hangosan olvasott, a vita megindult, a dolgot minden oldalról erősen meghányták-vetették. Sorra került a férj, a bűnös asszony, a szerető. Mindegyiknek akadt szószólója.

— Az a férj, akinek a feleségét elszereztetik, megérdemli a sorsát! — vágta oda Poés, a csinos szőke segédanyakönyvvezető, aki szeretett lányok, asszonyok körül forgolódni.

— Ugyan ne olyan hevesen! — csillapította Orlay, az öregebb megyei számtiszt, őt gyermek s egy tiszteletreméltó vékony asszonyság ura s rázogatta a tenyerét. — Azt nem lehet olyan egyszerűen kimondani. Az asszony kikapós portéka, még a legemberségebb férj mellett is másfelé kacsingat.

— Hát ne kacsintgasson, semmi jussa hozzá, ha egyszer főkötő alá szánta magát! fogta meg itt a szót Kubát Pista s a feje bubjára lökte zöld kis vadászkalapját. Az a lány, aki az enyém lett, esküvel a templomban, az erre az életre végeztet. Az az enyém! Akármit cselekszem is, hűséggel kell lennie hozzám. S ha megfelelkezik magáról, nincs pardon! Leütöm, agyonlövöm, megfojtom, ha csalafágon érem!...

— Jóska, még egy korszóval!...

A lugasban szaporán fogyott a szó és a sör. Este is lett, a mindenes világot gyújtott. Füstbe, gözbe burkoltan beszélt, hadonázott az asztaltársaság a függő lámpa alatt. Jöttek még mások is, Kálmán, az adópénztáros, Lakatos, a fűszerkereskedő, Almássy, az állatorvos és mind-egyre még a házasságtörésről, a hűtlen asszonnyal vitáztak. A vélemények csak úgy röpöködtek, egymásba kapaszkodtak, viaskodtak az asztal fölött. Kepes, a szeplős vasuti pedig csak bölölgött és azt mondta mindenre, hogy:

— Ugy van! Ugy van!...

Mindenkinek igazat adott, aki erősen kijelentett valamit és véletlenül feléje fordult. Neki csak akkor volt véleménye, ha a lapjától kapott, különben csak jött a hirrel: „Hallották? Olvas-ták?” — aztán csak hallgatott és bölölgött. Tudta néha, hogy ez nem férfias, de nem segíthetett magán. Ugy irigyelte az anyakönyvvezető-ségét, aki bátran ki merte mondani:

— Ej, a szegény udvarlónak is igaza van. Szerellem ellen nincs orvosság.

És Kubát Pista a hetyke kis vadászkalapban egyenesen imponált neki, hogy utóbb már ököllé tőtte az asztalt s keskeny, edzett arca pirosságba borult, a mikor egyre csak ezt hajtogatta:

— Szó nélkül leütni, megölni!... Agyontiporni!...

A diplomácia farizeus művészete meg fogja találni a módját, hogy tisztára mossa magát minden felelősség alól. Ott van máris az orosz hivatalos világ mosakodása, amely szépen, ügyesen kitanítja a halottakat, hogy ők tulajdonképpen kötelességüket teljesítették, mikor meghaltak. Az áldozatok lelkei tudomásul vehetik, hogy ők valamenynyien a kultúra áldozatai; hogy ennek így kellett lennie, mert máskülönbén nagy bonyodalmak támadtak volna; hogy nemcsak a katonának kötelessége meghalni a hazáért és a civilizációért, hanem nekik is, akik azért voltak ott, hogy hazájuknak és a civilizációnak tegyenek szolgálatot.

A halottak nem felelnek erre a förtelmesen cinikus beszédre. Ezt a beszédet akár oda vészhetik majd az áldozatok közös sírkövére. Méltó epitáfium lesz. Epitáfiuma az európai civilizáció becsületének, amely szintén eltemetetté abba a közös sírba s amelynek nem lesz többé feltámadása.

BELFÖLD.

A megcáfolt ischli utazás. A *Budapesti Tudósító* írja ma este: Tegnap éjfélkor dacára több lap abban tetszeleg magának, hogy Széll Kálmán miniszterelnök küszöbön álló ischli utazásáról szóló híret fenn tartja. Mi csak ismételhettük, hogy közelebbi időben ilyen utazás nincsen terbe véve.

Oszták politikuskor Rátóton. Báró *Chlumecsky* és gróf *Dubsky* ma délután Rátóra érkeztek. Ennek a látogatásnak senkire tulajdonítson politikai célt, mivelhogy tudva van, hogy azt a két előkelő oszták politikust régi, benső barátság fűzi Széll Kálmánhoz, akit különösen *Chlumecsky* minden évben meglátogat.

Jókai — a főrendiház alelnöke. Gróf *Károlyi* Tibor lemondása következtében személyváltásról beszélnek, mely a főrendiház elnökségében várható. Egyik könyvatos ma azt újságolja, hogy jól értesült körök már tudnak is a változás formájáról. Báró *Vay* Béla, a mostani alelnök, volna az új elnök, míg alelnökké — *Jókai* Mórt neveznék ki. Hogy azok a jól értesült körök igazán jól értesültek-e — nem tudjuk. De ha csak ötlet is, nem érdektelen. Jókaiiban meg volna hozzá a humor, hogy egyszer még rendre utasítaná az öreg — Gyulai Pált. Így fizetne neki sok ártatlan kritikáért.

Az olasz borok ellen, Fiuméből telegrafálják Arra a hírre, mintha diplomáciai eljárás indult volna

II.

Ó azért még se ütötte le, ámbár az első meglepetésben olyan rémhírre is röpködtek, hogy rettenetes bosszút vett, revolvérrel bele lőtt az asszonyba is, meg a gavallérjába is. És ennek is akadt hívője, mert tudták féktelenkedéseit és a dacos beszédeit. Hogy az a lány, aki lekötötte magát hozzá, az végzett és más efféle... Hanem aztán tisztázódott az eset, hogy csak a Don Juan fiskális járta meg nagyon csunyan. Az csak félhóltan menekült ki a karmai közül.

A Lehel törzsasztala hullámozott, zsongott a váratlan helyi szenzációtól. Jöttek a friss hírek, az újabb változatok. Kubát Pistát nem látni, senkivel szóba nem áll, még az apját se bocsátja be magához. Tisztára eszeveszett, a szekundánsokat halálos fenyegetésekkel riasztotta el. Mert a doktor finom urnak mutatkozott, mihelyt magához tért, küldte mindjárt az embereit szatiszfakcióért a fojtogatásért, meg hogy egyébként is áll rendelkezésre minden tekintetben. No ezt is különféleképpen ítélték meg. Poós rögtön kijelentette:

— Akárhogy vesszük is a dolgot, Kenesse gentleman. A tettelegséget nem hagyhatja magán száradni, a megsértett férjnek pedig helyt áll. Kubát nagyon iuresa ezzel a dühöngéssel s ezek után párbajképtelen.

— Párbajképtelen, párbajképtelen! Azt nem lehet olyan egyszerűen kimondani! — szólott Orlay, az enyhítő körülményeket mérlegelő családapa. — Az egy rendkívüli helyzet, amiben a férj rögtönitől bíróságra és ügyvégre a bűnösökkel, ahogy neki tetszik. Ha akarja, megöli őket, vagy a csábítót megfenyíti s az asszonyt megvetőleg ellöki magától. Mint ahogy a jelen esetben történt. Nagy dolog az ilyesmi, hozzá képest a párbaj semmi, üres cafrang.

Ez a mérész támadás a mindenható párbaj ellen, szinte a józan bölcsesség megvilágításában, meg lehetőséget hatott. Hirtelenében mindenki helyeselt s Poós néhány pillanatra, mint magányos szikla

a flumei borhamisítási ügyben, *Gal* Tibor, a flumei kormányzó tanácsosa ma úgy nyilatkozott, hogy *Claramonte* Tamás olasz borászati felügyelő nem hatósági személy, hanem magán ember, ki az olasz borkereskedők érdekeinek képviselője s aki a borhamisításokat támadó magyar lapok ellen minduntalan a kormányzóságot molesztálja panaszával s így diplomáciai eljárást az ő kedvéért nem is indítottak. Az azonban teljesen megfelel a valóságnak, hogy öt év alatt félmillió hektoliter hamisított bor érkezett. A borhamisításoknak azonban nemcsak a gátat vet a földművelésügyi miniszter, amennyiben dr. *Könyöki*, a Fiumében felállított vegykereslet állomás főnöke a kormányzósághoz beadványt intézett, melyben engedélyt kér arra, hogy a vegykereslet állomás ruháztassék fel a borvizsgálatl. A földművelésügyi miniszter az engedélyt bizonyára meg fogja adni s ezzel gátat vet ama sok visszaélésnek, amely napirenden volt. Eddig ugyanis a mult évi és a jelenben is több esetben jártak el a hamis borok ellen s a rendőrség és a felettes hatóság már nagyobb pénzbüntetéseket is rótt ki a flumei kereskedőkre, kik olasz kereskedők stromannjai voltak, akiknek azonban sem a pénzbüntetést behajtani, sem a borokat lefoglalni nem lehetett, miután azokat időközben, míg a budapesti vegykereslet állomás a borra vonatkozó véleményét 4—5 hónap alatt megküldötte, rendszeren eladták.

Cáfolatok és kombinációk. Nap nem mulik, hogy legalább egy-két főispánt ne meneszszenek. De csak jó fantáziájú hirgyártók meneszszetik, akik szerencsére nem egészen illetékesek rá. Tegnap például *Fenyvessy* Ferencet, a veszprémi főispánt meneszszették s még azt is elárulták, hogy a távozó főispán visszakészül a parlamentbe, míg helyét talán *Purghy* Sándor képviselő foglalná el. Ma ezt a kombinációt már kategorikusan megcáfolták. Ellenben, hogy a nap ne muljon el új kombináció nélkül, ma az újdéki főispánt meneszszetik. Egyik könyvatos ugyanis tudni véli, hogy *Flatt* Viktor újdéki főispánt a szegedi közjegyzői kamara kandidálta a zombori közjegyzőségre s a napokban már kinevezése is várható. Helyébe *Kéry* Gyula miniszteri tanácsos nevezetnének ki újdéki főispánná. A könyvatos szerint a hivatalos lap már a jövő hét végével meghozza mind a két kinevezést. Lehet azonban, hogy már a holnapi nap meghozza. Már tudniillik a mai kombináció cáfolatát.

Fáy Gyula nyilatkozata. *Fáy* Gyula az a következő sorok közzétételére kért föl bennünket:

Az *Egyetértés* július 11-iki számában a *Narodni Novini* nevű tót újságban közleményt vetett föl, mely meggyanúsítja boldogult atyámat, mintha ő a felsőbb bizalom elnyerése érdekében igazságtalanságokat követelt volna el; meggyanúsít továbbá, mintha én vagy fivérem oly ígéreteket tettünk volna a rimaszombati kerület tót aku

lakosaival szemben, melyeket be nem váltottunk volna s mintha a hazafias lelkiismeretességből egykor engedünk volna. Miatán mindig nyílt és egyenes uton haladtunk a politikai életben is, felesleges, hogy igazolásokra bocsátkozzam. Azért röviden azt nyilatkoztatom ki, hogy azt, aki a meggyanúsításokat a *Narodni Novini*-ben írta, valamint aki azt magáévá teszi, rossz-hiszemű alávaló embernek jelentem ki.

Nyustyán, 1900. július hó 13.

Fáy Gyula.

KÜLFÖLD.

A pekingi vérfürdő.

— A *Budapesti Napló* táviratai. —

Budapest, július 16.

A ma érkezett jelentések közül is több távirat megerősíti a pekingi követek és a többi európaiak szomorú sorsát. Nincs tehát többé kétség az iránt, hogy az angol követ-ségre menekült idegeneket *Tuan* herceg lázadó csapatai egy szálig lemészárolták. A rémes katasztrófáról az első felhivatalos táviratot a santungi kormányzó *Yuan-shi-kai* küldte szét, ugyanaz a kínai méltóság, akit eddig úgy emlegettek, mint a pekingi hatalmasok és az alkirályok közt fennálló titkos szövetség lelkét. Nem érdektelen, hogy a santungi kormányzó ugyanabban a pillanatban lép elő a vérfagyasztó igazsággal, amikor híre jön, hogy *Li-Hung-Csang*, a kutoni alkirály hosszas habozás után mégis utra kelt Pekingbe. Önkéntelenül is fölmerül a kérdés, nincse-e két tény összehasonlításának mélyebb értelme? A santungi kormányzó táviratában az utolsó roham napja nincs megmondva, de a további táviratokból kiderül, hogy a kínai méltóságok nyilván július 8-ikára akarják tenni a katasztrófa megtörténtét. A táviratok egybevetése után szembe-tűnik, hogy a kínai nagyurak az utolsó pillanatban csürnek-csavarnak és a borzalmas vallomást evőkanállal adogatják be a rettegő Európának. Július 13-án aggodalmas szemforgatással „az utolsó döntő támadás”-ról tudnak, július 14. beszélnek a harc részleteiről, tehát már tudnak róla és mégis elhallgatják a legfontosabbat, a harc kimenetelét. Csak 15-ikén lebbentik föl a fátyolt és bevallják, hogy legyilkolták mind az idegeneket és mindezt csak azután, mikor már egy amerikai újságíró a kínai *Sheng* vasut-és távirdaigazgatótól értesült a borzasztó eseményről.

gét elszertették!... Ez olyan képtelen, ördögi gondolat volt, hogy hirtelenében meg se lehetett érteni. A sors különös kedvezése kellett ahhoz, hogy emberhalál nem lett rögtön belőle s az asszony egészen bántatlanul futhatott el az anyjához, amikor a viaskodásba belekábultva valami tehetetlen ígéret alatt ő rá csak ráordított rettentően:

— El innen! Takarodjál!... Te szeme!

Hanem ebbe az északadásba bele kellett zavarodni. Kiesett a föld a lába alól, nem látott mást, mint egy nagy tönkremenést. Ahogy forrt, kavargott minden benne, abból csak egy esapkodta őt kérélelhetetlenül, hogy meg van bélyegezve, lehetetlen, pocskó figura lett belőle. Az éheltelen existenciájából kiesett az egyetlen támaszték, a hetykeség s ő összepuffadt mint az üres dudu. Hanem az agyát égető lázállapotban az az ősztone egészségesen mekötött, amely megsugta neki, hogy a sör mellett most őt szedegetik szét s ő ember elé nem kerülhet, a Lehel lugasában neki nincs helye többé. De mindezt csak az asszony ellen lázongott, a hitvány ellen, aki bemocskolta. Már dolgozott is benne a vágy, hogy halálra keresse.

Nem volt maradása. Kitántorgott. Oda künn este volt, próbált valamire menni, de csak kifelé tudott sompolyogni a külső részek felé, árnyékban a falhoz lapulva, kalapját a szemére húzva. Egészen künn, olyan helyen, ahol sohasem járt még, befordult kimerülten egy kis szurtos koresmába és italt kért. Es ivott reggelig, keservesen elázott, pedig máskor győzte az ivást, s kellett tul nem erőltette...

Azután többször csinálta ezt, megszerette a legoosmányabb részegséget. Hiába vette elő az apja néhányszor, amikor otthon kaphatta, nem tért meg, nem kellett neki a józanság. Vadul felelt, vagy bárgyún motyogott. Az öreg próbálta kiévezetni, s csak a legszükségesebbre adott nényt az éltes oszédnek, aki a gond-

III.

Hát az mind igaz volt Kubát Pistáról, hogy úgy viselkedett, mint egy megdühösített farkas, amikor a nyakába zudult a nagy csapás. Hogy őt Kubát Pistát megcsalták!... Az ő feles-

A pekingi vérfürdő sem tudja eltéríteni a világ figyelmét a kínai események másik színhelyétől, *Tiencintől*. Az utolsó távirati jelentések szerint az utolsó napokban a szövetséges csapatok helyzete rendkívül válságos volt, mert az egyre szaporodó kínai tömegek modern hadi felszerelésével szemben minden vállalkozásuk hiábavaló. Egyes apróbb sikereket ugyan mutathatnak föl a szövetséges csapatok, így bevették Tiencintben a nyugati arzenált is, de azután ismét kénytelenek voltak feladni. Még megerősítésre szorul az a Berlinbe érkezett magánjelentés, hogy *Tiencint* mellett hat század orosz katonát megsemmisítettek a kínaiak. A 800 főnyi orosz csapatból mindössze 30 ember maradt életben. Egy azonban minden táviratból kétségtelen, hogy ma még gondolni sem lehet a Peking felé való előrenyomulásra, mert még *Tiencint* sem biztosították maguknak a szövetséges csapatok.

(A pekingi véres nap.)

London, július 16.

A *Daily Mail* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy az angol követség védői tegnap az ostrom alatt éjjel-nappal heves kirohanásokat intéztek. A kínaiak rést törtek a követség és ostrommal akarták bevenni a házat, de az első kísérletet visszaverték. Mikor éppen másodsorú kísérletük meg a követség bevétele, odaérkezett *King* herceg *Vangvincsau* tábornokkal és megtámadta *Tuán* herceg csapatát, de ezek szétszórták seregét. *Vangvincsau* tábornok elesett és *King* herceg maga is eltűnt.

Rákövetkező éjjel az idegenek több támadást visszavertek és a támadók visszavonultak, de reggel 5 óra tájban odaérkezett Tiencintből *Tuang* tábornok nagy sereggel. Mire a nap leáldozott, az ostromlottak lövészei teljesen elfogytak. A kik még életben voltak, szorosan összehúzza várták a tulnyomó ellenség rohamát és így estek el egytől-egyig.

Páris, július 16.

A kormány tegnap estig nem kapott táviratot, amely megerősítené a pekingi diplomaták meggyilkolását. Az újságok igen súlyos vádakkal illették a diplomatákat, akik az egyes hatalmak eltérő érdekei miatt nem tudták megakadályozni a katasztrófát.

Ját viselte valahogyan. Attól is kikönyörögte, kiderőszakolta a legutolsó garasokat, s újra kőborolt, ivott és kártyázott lebujsokban kocsisokkal, csavargókkal. S a cimboráihoz közlékeny volt, beszélt nekik családjáról, hűtlen asszonyról. Már nem is haragosan, hanem mint egy ravasz böles, aki tapasztalásból ismeri az életet. Egy ízben egy öreg vándorlót verkiáltott vett maga mellé. Borus delután, mikor a mezők füstölögtek a finoman permetező esőtől, a vám mellett látta meg egy piszkos csapszékből. A sarokban kuporgott a viharvert fehér haju kintornás, meginvitálta a pálinkájához:

— Ide öreg, egymagam nem tudok az iváshoz.

Az öregnek nagy volt a tisztesség, szabódott, hát oda erőltette az asztalhoz. Mulatság közben ráfordult a szó a nőszemélyekre is. Kérdezte az agg verkiáltól:

— Van-e asszonya, öreg?

— Már hogy vóna az ilyen kődusembernek, kérem alázattal...

— No az nagy okosság öreg. Hát csak ezután se házasodjon!

A vén ember csak csóválta sopánkodva a fejét az ilyen bolondságra, Kubát meg folytatta:

— Mert én tudom, hogy veszedelmes jószág az asszony, nekem volt... Hogy mi lett vele? Csak elpártolt tőlem egyszerre. Volt mindene bőven nálam, de más tetszett meg neki, pedig magam so voltam megvetni való legény... No rosszul tette, amit tett, mert szép asszony, hej nagyon szép asszony... Itt benn lakik a városban... De hát vége, oda van, ne beszéljünk róla. Inkább igyunk! Szervusz öreg!

Három napig a vén muzsikussal barátko-

Brüsszel, július 16.

A külügyminisztérium ma táviratot kapott a sanghaji belga főkonzultól, aki azt jelenti, hogy el kell készülnie a összes pekingi európaiak meggyilkolására. Az ellenforradalom *Csing* herceg vezetése alatt előmenetelt tesz ugyan, de egyelőre mégis *Tuán* herceg marad a helyzet ura.

Brüsszel, július 16.

A külügyminisztériumba ma érkezett táviratok szerint *Pekingben* az idegeneket az utolsó szál emberig lemészárolták. Egy távirati jelentés nyolcszázra teszi a felkoncoltak számát. A peking-bangkoki vasút mérnökei közül egyetlenegy sem maradt életben. A mézszárlást maga *Tuán* herceg vezette.

London, július 16.

A *Times* jelenti Hong-Kongból 13-iki kelettel: *Lü-Hung-Csang* ma utasította a fekete-zászlósok vezérét, hogy ötvenezer emberrel *Pekingbe* menjen.

Ugyanennek a lapnak jelenti Tiencintből 8-iki kelettel, hogy *Alexejev* tábornok Tiencintbe érkezett. A hadműveleteket egész nap *Fukusima* tábornok vezette, akinek *Dorwald* tábornok segítkezett a munkában.

A *Daily Express* jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel: *Phekiang* tartományból az idegenek ide menekültek, *Hupei* és *Honan* tartományokban az utóbbi napokban 20,000 kínai keresztényt öltek meg a legiszonyosabb kínzással. Sok ezer boxer *Vei-Haj-Vej* felé tart. A mozgalom országsszerűen rohamosan terjed.

Berlin, július 16.

A Wolff-ügynökség jelenti: A csifui német konzul közölte a santungi főkörmányzóval *Vilmos* császárnak azt az üzenetét, amelyben juttatmal ígért a pekingi idegenek megmentéséért. A főkörmányzó július 13-án táviratilag azt válaszolta, hogy az ostromlott idegenek sorsát nagyon a szívében viseli, de a megmentésekre tett kísérletek a *Csiliben* kiütött lázadás miatt dugába dőltek. Hanem azért tőle telhetőleg újra megkísérli kiszabadításukat. A ciningi német misszionának — mondja a távirat — nem történt baja.

(Harc Tiencintben.)

London, július 16.

A Reuter-ügynökség jelenti Tiencintből 9-iki kelettel: A kínaiak tegnap delután iszonyú ágyuzást folytattak, amely főleg az európai barakkjai és főhadiszállása ellen irányult. Egy gránát az aggok egyik barakkjába esett és egy embert

zott, de akkor odább állott ez a pajtása is. Megvizsgáztalódott valahogy a veszteségért s csak vánszorított tovább a maga útján, ahogy neki jól esett. Mikor már a gazdaasszonyától se juthatott pénzhez, kezdte eladogatni a holmiját. Egy-egy butort elszerezett mindig, aztán napokig nem mutatkozott. A gazdasszony kétségbeesve kérlelte:

— Tekintetes ur, ne hagyja el így magát, az istenért, ne menjen így a romlásba.

Ó meg csak dűnyögte mindig:

— Ne bánd, Kata, nem érted te azt Kata...

IV.

A városban már nem is igen beszéltek Kubát Pistáról, a Lehelben is csak nagy ritkán esett szó róla. Néha-néha látta valaki, s ujságot, mennyire lezúllott, a sáros ruházatában, barázdas fákó ábrázattal rá se lehet nagyon ismerni. Idestova öt hónapja hempergett a ferőben, leszámoltak vele, menhetetlen. Hanem egyszer csak megint napirendre került, hogy az emberek fejosává elevenebben foglalkoztak vele. Váratlan esemény következett be, amin aztán igazán nem tudtak eligazodni. Poós elképedve mondotta:

— Mindenre gondoltam volna, csak erre nem! Azt hittem, hogy az az ember legalább a bomlásában mutat valamilyen karaktert, hogy egyszer csak bevégzi azt, amibe fogott, belepusztul egy árokba. Rongy ember ez egészen!

Arról beszéltek, hogy Kubát Pista visszament a feleségéhez, s ucy is volt valahogy. Magától is ment, de főképp vittek. Keresték egy napon izgalommal, az anyósa futkosott utána. Erről a részről akkor kerülgették először. Félve, rimánkodva. Az öreg asszonyság zokogva hirta, jöjjön,

megölt, kettőt pedig megsebesített. A mult éjjel a japánok visszaverték a kínai gyalogságnak az idegentelep északnyugati része ellen intézett újabb heves támadását. Egy 2000 főnyi nemzetközi csapat, amelyben brit és ázsiai angol tüzérség és tengerész-katonaság, német és japáni gyalogság és lovasság, továbbá egy csapat japáni lovas tüzérség volt, eleinte delnyugat felé nyomult előre, de azután észak felé kanyarodott és szétszórtá az ellenséget, noha ez kétszer is keményen ellentállt. A japáni, angol-ázsiai és brit tüzérség azután a nyugati arzenált ágyuzta, amelyet a japániak be is vettek, de azután kénytelenek voltak ismét föladni. 4000 kínai katonára elesett és hat ágyújuk a szövetségesek zsákmánya lett. A japániak lovas-sága és gyalogsága kitűnő szolgáltatásokat tett. Delután a kínaiak ismét megkezdtek az idegentelep bombázását a kínai városból. Egy lövés az angol tengerész-katonák barakkját érte és két embert megölt.

Berlin, július 16.

Pétervárról jelenti a *Berliner Localanzeiger*-nek, hogy egy odaérkezett magánjelentés szerint *Tiencint* mellett 6 század orosz katonát megsemmisítettek a kínaiak. 800 emberből csak 30 maradt életben. Itt általános megdöbbenést kelt e hír.

Berlin, július 16.

A Wolff-ügynökség jelenti: A cirkáló-hajóraj parancsnoka táviratozza Takuból 13-iki kelettel: A kínaiak 11-re virradó éjjel a tiencinti keleti arzenált ágyuzták, de a nemzetközi csapatok visszaverték őket. Ugyanakkor a japániak elfoglalták a kínai városnak egy részét. Tiencintben a helyzet képe most a következő: Az oroszok a keleti arzenált és a *Peiho* bal partján, a vasuti állomástól délre álló táborát védik. A többi nemzet csapatai a *Peiho* jobb partján állnak, még pedig a németek a német telep legszélső délkeleti pontján. Ezeknek a csapatoknak az a főfeladatuk, hogy a *Peiho* folyót a Takuval való érintkezés végett nyitva tartás. A közlekedés Tiencint és Taku között akadálytalan. Napról-napra mennek Tiencintbe tüzérségi pótcsapatok. A kínaiak a kínai városban lévő régi citadellát és a tőle északkeletre lévő táborát tartják megszállva. Az orosz tábornok Takuval való távirati összeköttetését helyreállították. *Alexejev* orosz tengernagy törzskarával Tiencintbe érkezett.

Berlin, július 16.

A Wolff-ügynökség jelenti: A tiencinti német konzulnak e hó 9-én, 11-én és 12-én keltezett, ide ma érkezett táviratai azt mondják: Az idegen telepítvényeket e hó 9-én hevesen lövöldözték. A japánok és oroszok 6 ágyút foglaltak el és 350 kínait öltek meg. A németeknek, oroszoknak és japániaknak e hó 11-én éjjel tett kísérletével, hogy a kínai város keleti részén fölállított ellenséges ütegeket megkerüljék és elfoglalják, fel kellett hagyni, mert a

nagy baj van, a lánya meg akar halni. Bántja, amit vétett, s az ég büntetése van rajta, nem tud életet adni a gyermekének...

Ez megrohanta a veszendő embert. Ha volt is erről valami homályos tudata, már rég elfojtotta. Utóbb, nagy eltompultságában a gyalázat érzése egészen elenyészett benne, s gyakori ellágyulások közt csak a kívánczóság kezdett uralkodni rajta a párja után. Eleveken villogott előtte az asszony meleg szépsége, a foltja lekopott, szinte egészen elmosdott. Most galvanizálta az ujság, de egy kis dacos fellobbanásba is vitte. Gyerek!? Az nem kell neki! Neki nincs gyereke. Az öreg asszony terdenálva kérlelte:

— Légy igralmas! Csak egyszer jöjj el! A gyermekedért... esküszünk...

Nem akarta hinni, még megkötötte magát. Az asszony kétségbeesetten támolygott el, de csak vissza kellett ujjra jönnie. Kubát Pista akkor már megint visszaesett az elernyedésébe s hagyta magát vinni valamit istenes cselekedetre. Hát éljen az az asszony, majd aztán újra elmegy az utjára.

Beteg asszony feküdt előtte fehér párnákon és szenvedett, s az ő keze után nyult, s az ő kezére ontott könnyeket göresös zokogással. És aztán fájdalmak töltötték el a szobát meg székkel babarogás, furcsa zavaros állapot. Napok multak, s ő csak maradt és csaknem szótalan félszeregségben járt-kelt a halavány asszonytól a rivó fiúskához, ott lézengett órákhoz az ágy meg a bőléss között. Majd felkelt az asszony, szép halaványan, szeliden. Es akkor sem ment el. Inkább lassan-lassan mind jobban egymáshoz törődtek...

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlislegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismeréses levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálta a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, Andrassy-út 38. szám.

csatornán át vezető pontonhid használhatatlan volt. Az angolok, japánok és franciák egy reggeli támadás ellen vesztéssel megtartották a vasuti állomást. E hó 11-én a telepítvények ágyuzását a megerősített angol üteg viszonzta látszólag nagy sikerrel. E hó 12-én nem harcoltak.

London, július 16.

Dorward tábornoknak Tieninben e hó 10. keltezett és Csifuba e hó 13-ikára érkezett távirata azt mondja: Tegnap reggel három órakor Fukusima tábornok parancsnoksága alatt ezer japánból álló csapat és Dorward tábornok parancsnoksága alatt 550 emberből álló brit gyalogság, 400 brit tengerész-katoná, 100 amerikai és 400 orosz megtámadta dél-nyugaton az ellenséges hadállásokat és gyorsan elfoglalta azokat, miközben az ellenségnek vesztése 250 halott és négy kisebb ágyú volt. Ezután a szövetséges csapatok a nyugati arzenált támadták meg, amelyet rövid lövöldözés után az amerikaiak és japánok rohammal foglaltak el. Az arzenáltól nyugatra fekvő egész vidéket a kínaiak vízzel árasztották el, úgy hogy ebben az irányban a további előnyomulás lehetetlennek látszik. Az ütközet előját, amely abból állott, hogy az ellenséges ágyukat elnémiták és az ellenséget nyugati irányban mind tovább nyomják, tökéletesen elérték. A nap dicsősége a japánokat és amerikaiakat illelt meg. Ez ütközet alatt az északnyugaton álló kínai ütegek gránátokkal hevesen lövöldöztek a brit és francia telepítvényeket. Az angoloknak kisebb vesztésük volt, az oroszoknak és amerikaiaknak semmi vesztésük sem volt. Dorward távirata elmondja ezután a kínaiaknak a vasuti állomás ellen intézett és Seymour tengernagy által már ismertetett támadását és megjegyzi, hogy a pályaudvaron 100 angol, francia és japán állomásozott és a támadást 4 órai kemény harc után visszaverték, miközben az ellenség 500 halottal vesztett. Az angolok közül 3 embert megöltek és 16-ot megsebesítettek. A japánok és franciák vesztése sokkal nagyobb volt.

London, július 16.

A Daily Mail az itteni esti lapoknak egy Sanghaiból mai kelettel érkezett táviratot bocsátott rendelkezésére, amely szerint a szövetséges csapatok e hó 13-ikán közös támadást intéztek Tieninnek bennszülöttek által lakott része ellen, amelyet azonban visszavertek. Az európaiak több mint 100 halottal vesztettek. Az angolok vesztése halottakban és sebesültekben 40, a japánoké 60 ember. Az oroszok és amerikaiak is súlyos vesztéseket szenvedtek. Két amerikai ezredes és egy orosz tüzérezredes elesett. A kínaiak elkeseredetten harcoltak és biztosan, halálhözóan lóttek.

Csifu, július 16.

Itt az a hír van elterjedve, hogy a tieniini erődöt és a kínai várost e hó 13-án a szövetségesek japán főparancsnok vezetésével súlyos vesztésekkel bevették! Állítólag a santungi hadtest csapatai is a szövetségesek ellen harcoltak.

(A lázadás terjedése.)

New York, július 16.

A New York Journal jelenti Csifuból tegnapi kelettel: A kikötőben vesztéssel hajók tegnap arra a szárazföldről érkezett sürgős jelentésre, hogy lázadás van készülében, a városra irányították ágyúikat. Az idegeneket mind őrszolgálatra szolgáltatták fel, amely parancsnok később engedelmessékedtek. A bennszülöttek ellenőrzésére őrségeket állítottak fel. Az őrség kész minden pillanatban löni, ha szükségesnek mutatkozik. Eddig azonban erre nem volt szükség.

Hamburg, július 16.

Egy csifui távirat jelenti, hogy Hang-Csauban, harminc mérföldnyire Nankingtól, meggyilkolták az olasz püspököt, a lelkeseket és 130 idegent. Az alkirály azzal meintegetőzik, hogy nem volt módjában a mérszálást megakadályozni.

Páris, július 16.

A Tempsnak egy sanghaiai távirata szerint a hupeti, hunai és honani kormányzók elhatározták, hogy Tuan herceg parancsainak engedelmeskednek és számos keresztényt lemészároltának és templomaikat elpusztítják.

(A hatalmak.)

Bécs, július 16.

Ausztria-Magyarország még két hadihajót küld Khinába és pedig a Karl VI. cirkáló-hajót és az Aspern torpedó-hajót. E hajóknak az lesz a rendeltetésük, hogy a Khinában levő osztrák és magyar aiatvalókat megoltalmazzák. Szárazföldi csapatok elküldéséről szó sincsen.

Róma, július 16.

A kormány véglegesen elhatározta, hogy a legrövidebb idő alatt még egy expedíciós csapatot fog Khinába küldeni. Ez a csapat legközelebb elindul Nápolyból, ahol Umberto király el fog tőle bucsuzni. Ez a csapat az első expedícióval egy dandárt fog alkotni.

Berlin, július 16.

Tekintettel a most már beigazolthíre, hogy a követeket legyilkolták, a Berliner Tageblatt vezéreikben fejti ki, hogy ezzel megváltozott az egész helyzet, mert most már nemcsak a német birodalomnak kell bosszút állni, hanem az összes hatalmaknak, melyek Khinában képviselve voltak.

Pétervá, július 16.

A kereskedelmi és iparújság jelentése szerint az Admiral Nachimov és Gromolov cirkáló, valamint a Pollava és Sebasztopol páncéloshajók Pecsili öbölben álló hajóraj megerősítésére szeptemberben odáérkeznek.

Bremerhaven, július 16.

Innen fog elindulni Khinába az a hadosztály, amelynek szállítására a birodalmi kormány kibérelt a Lloyd-társaságtól hat, a hamburg-amerikai társaságtól pedig négy gőzhajót. A legújabb dispoziciók szerint tizenkét ezer emberből fog állani a hadosztály. Vilmos császár északi újból legközelebb ideérkezik, hogy elbucsuzzék a Khinába induló katonaságtól. — A lőpor és az élelmiszerek beszerzésére nagy raktárakat béreltek.

Páris, július 16.

Az Elysée-palotában tartott mai minisztertanácsban Delcassé külügyminiszter jelentést tett a kínai eseményekről. Az egyetlen kínai táviratban, amely ma reggel ideérkezett és pedig Sanghaiból e hó 9-iki kelettel, azt jelenti a francia konzul, hogy a sanghaiai taotáj egy császári dekrétumról értesült, amely a hatóságokat utasítja, hogy a boxereket végeztessék ki és a követéseket védjék meg. A hadügyminiszter a tengerészeti miniszter és a gyarmattügyi miniszter jelentést tett a minisztertanácsnak a kínai csapatküdésről, amely zavartalanul folyik.

Pétervá, július 16.

Zerpitzki vezérőrnagy, akit a kelet-sibériai lövésdandár parancsnokává neveztek ki, Kelet-Ázsiába utazott.

Pétervá, július 16.

Miklós cár bucsukihallgatáson fogadta Kotohito Kanin japán herceget, aki innen Moszkvába utazik.

(A kínai hadihajók ellen.)

Berlin, július 16.

A Vossische Zeitung kieli levelezője jelenti hiteles értesülések alapján:

Taku előtt egy kínai hajóraj áll, amelynek sikerült a nemzetközi hadihajók vonalán kimenekülnie. Hogyha a hatalmak megegyeznek az egyöntetű eljárásra nézve a kínai vizeken, akkor az európai hajóhadnak legfőbb feladata lesz a kínai hajórajt kikémleni, mert az nagy veszedelemmel fenyeget. Az elkobzott kínai torpedók a déli hajórajhoz tartoztak, amelynek mozdulatairól a nemzetközi hajóhad épp oly keveset tud, mint az északi kínai hajóraj tartózkodásának helyéről. A nemzetközi flotta parancsnokai ismerik a kínai hadihajók számát, de sejtelmük sines arról, hogy hol állomásoznak s mire készülnek. Az alkirályok állítólag a legnagyobb titokban, de lázas sietséggel szerelik fel a hadihajókat.

(Goltz nyilatkozata.)

Berlin, július 16.

Goltz a pekingi német követés titkára és tolmácsa egy újságíró előtt kijelentette, hogy értesülése szerint a napokban levél Macdonald pekingi angol követ feleségétől ford érkezt Londonba. Lady Macdonald e levélben tudatja, hogy Khinában a helyzet nagyon veszedelmes és hogy ennek következtében a követési személyzet hőlygei valamennyien mérgeggel látták el magukat. Öreg kínai szolgák, akik husz-harminc éve álltak már az angol követés szolgálatában, egyszerre szemtelenül megfenyegették gazdájukat és egyébként is nagyon sajtásterően viselkednek. Goltz reméli tehát, hogy az európai hőlygek nem kerültek elve Tung Shiang tábornok bandájának a kezébe és még ideje korán bevehették a maguknál hordott mérget. Goltz reméli továbbá, hogy néhány európai mégis megmenekül. A pekingi angol követés vagy tizenkét házból áll, azok közül külön házakban laknak a szolgák. Nem lehetetlen tehát, hogy egyik-másik európai a borzalmas katasztrófa idején elrejtőzött és mialatt Csing herceg a lázadók ellen tört, meg is menekült. Goltz arról is értesült, hogy Giers orosz nagykövet neje

és felnőtt leánya májusban elutaztak Pekingből, Fájdalom, nagyon valószínű, azonban, hogy a meggyilkolt Ketteler német követ özvegye is az angol követésen volt.

Arra a kérdésre, mi lesz akkor, ha már az európai csapatok bevonultak Pekingbe, Goltz azt válaszolta, hogy remélhetőleg lerombolják a császári palotát és a város falait s Peking kellő közepében, hatalmas erődívenyt építenek, ahol jövőre a követések fognak lakni és a hová azonkívül az európai őrségeket szállásolják. Azt a kínai, aki a várost engedelem nélkül átlépi, irgalmatlanul le kell löni. Az erődívenyt természetesen a kínai kormány költségén kell építeni s annak kell fedeznie a modern védelmi eszközöknek, lakásberendezéseknek és villamos világításnak költségeit is.

Goltz szombaton indul utnak Khinába; elkíséri Németország új képviselőjét Mumm von Schwarzensteint, akit mára vártak Berlinbe.

Tuan herceg.

A kínai események szomorú fordulatai közepette nem lehet érdektelen egyetmást meg tudni Tuan hercegről, aki, kínai méltóságok állítása szerint, vezére a boxer-lázadásnak és főkezetlen hatalomvágyával legfőbb oka a kínai katasztrófának. Ezzel az állítással szembe egy Kjürulff nevű pekingi dán kereskedő, aki vagy négy évtizeddel ezelőtt telepedett le Khina fővárosában s jelentékeny vagyont szerzett, Kjürulff ezeket írja Tuan hercegről:

Nem tagadom, hogy igaz barátja vagyok a kínaiaknak, annál kevésbé, mert ama 34 év alatt, melyet Khinában töltöttem, egyetlen egyszer se volt kellemetlenségem kínai emberekkel. Érintkeztem ott minden rangú emberrel, kezdve a császári hercegektől az utolsó kuligig. Különösen Tuan (azaz Tvan) herceggel nagyon gyakran kötöttem üzletet. Kedvence volt az özvegy császárnénak és részemről kizártnak tartom azt, hogy a herceg a császárné élete ellen tört volna. Már azt inkább elhiszem, hogy a császárt meggyilkoltatta. Legelőször akkor láttam, amikor a testőrség részére puszkázarakat kellett szállítanom. A testőrség mintegy 20.000 emberből állott. Nyári lakában kerestem fel a herceget, hol egész kedélyesen tárgyaltunk egymással. Nem volt túlságosan leltasodva és én néhány európai hátultöltő puskát akartam neki eladni, ami azonban nem sikerült. Azt állította, hogy emberei csak a Khinában gyártott fegyverekkel tudnak bánni. Tvan herceg körülbelül 50 éves férfi, magas alakkal, degenerált kínai arccal, hideg szívvél, de annál ravaszabb lelkülettel. Testőrségével édeskeveset törődik. Néhanapján szemlét tart felettük, amikor ő maga lóháton büszkélkedik. Néha fogaton megy a városba, amikor a lakosok nem nagy tisztelettel tanusitanak iránta, csak rábámszkodnak, anélkül, hogy köszönnének neki. Legtöbb idejét otthon tölti, ahol köles-, vagy rizspálinkával lerészegszik. Ilyenkor nem lehet vele beszélni. (Ez egész új adat Tuan hercegről.)

Cseppet sem csodálkozom, hogy Tuan herceg hatalomra és méltóságra jutott. Erélyes, becsvágyó és erőszakos ember, aki az európaikkal szemben, ha azok hatalmába kerülnek, semmitől sem riad vissza. Fia, ki jelenleg a kínai trón várományosa, kedvence az anyakirálynénak, és már erre való tekintettel sem képzeltet el, hogy Tuan herceg a császárné élete ellen törekedett volna. Tuan herceg szárnységével barátságban élt, aki gyakran ellátogatott üzletembe. Ritkán jött józan állapotban, mert rendszeren Tuan herceg ebédjéről jött hozzám.

Ezeket előrebocsátva, erős meggyőződés, hogy a mostani rettenetes állapotokat sem nem Tuan herceg, sem nem az ő katonái, hanem egyesegyedül a misszionáriusok idézték elő.

A kínai nép orthodox hitbuzgó nép. Minden hónapban legalább két napot ájtatos imádsággal töltenek. Ilyenkor semmi sem képes a különben nyugodt és türelmes népet úgy feldühösíteni, mint hogy ha vallásos szertartásaikban háborgatják őket. A misszionáriusok csak a nép legalját tudták a keresztény vallásnak megnyerni, akiket tisztán anyagi előnyök csábítottak vallásuk elhagyására. A misszionáriusok, kik között nagyon sok hájtörőt exisztencia van, békétlenséget, gyűlöletet vittek a családokba. Uri módon élnek, szép lakásuk van, de sem elég műveltségük, sem elég jellembeli kvalitásuk nincs ahhoz, hogy az európai civilizációkat utat nyissanak. Többnyire mesterségüket megunt mesteremberek és egyéb kétes exisztenciák vállalkoztak e pályára. Most drágán fizetik majd meg azon merészégüket, hogy egy idegen nemzet vallási kegyeletét oly régóta sértgették. Saját szememmel láttam, hogy a kínai bandák miképpen bántak el áldozataikkal. Minden emberi érzésből kivetkőződött őrnagyok oszordák ezek. Lerombolják a házakat, kicsi törékkel szurkálják, vagdalják agyon áldozataikat, vagy botokkal, kövekkel kinnozzák őket halálra.

Ne higgye, hogy a mit a misszionáriusokról mondtam, talán elfogultságomból mondtam. Kérdezzem meg mindeu európai, aki Kхинában élt, mindannyian ugyanezt fogják önnek mondani. Meg vagyok győződve, hogy Kхинában addig nem sikerül a rendet helyreállítani, amíg a hatalmak a misszionáriusoknak szabad teret engednek a működésére.

Harmincegy évi ott tartózkodásom alatt valamennyi forrongást a misszionáriusok idézték elő. Ha az európai hatalmak lemondanak arról a céltalan tervről, hogy a khinaiakat megtérítsék, akkor a béke és a rend ismét helyreáll Kхинában.

Brüsszel, július 16.

Tuán herceg 1876-tól 1878-ig Brüsszelben élt és az itteni karabinieri ezredben szolgált hadnagyi rangban. Volt tisztársai beszélik, hogy Tuán herceg európai nevelésben és kiképzésben részesült, nagy műveltségű, humánus gondolkodású bajtárs volt s már akkor sokszor mondotta, hogy Kхинát európai mintára kell reformálni.

HIREK.

Éjszakai találka.

Loiseau Hortense asszony kis leánya halála óta folyton játékbábukat lopott. A tolvajt bevitették az — elmegyógyintézetbe.

Noel, brüsszeli postás szerelmes levelet írt Vilma, hollandi királynőnek. A postást bevitették az — elmegyógyintézetbe.

(Holdfényes éjszaka van és nagy esőndesség. Az ápolók mélyen alszanak, nappal nagyon elfáradtak. Két ajtó nyílik ki egyszerre és két beteg kioson az udvarra. A virágok megijednek és rosszabb hajolnak, a Szent-János-bogárcák a bokrok alá bujnak.)

Loiseau (a hálóköntösén elsimitja a ráncokat, leszakít egy virágot és a hajába tűzi): Jó napot Noel ur! Nem is láttam, amióta a kocsiról leszállították.

Noel (mintha gondolkodnék, hogy ki szól hozzá, aztán hirtelen megvillan valami az agyában): Nem engedtek Önhöz asszonyom. Azt mondták, hogy fölizgatok. Hiába erősítetek, hogy első napban állapotunk meg, hogy gyakran fogunk találkozni. De igaz, asszonyom, éjszaka van. Miért kíván nekem jó napot? Éjszaka van, én megismerem a holdról, hogy nincsen nappal. Mikor éjjeli szolgálatom volt, gyakran láttam a holdat. Vilmának is holdfénynél írtam az első levelemet.

Loiseau: Most is neki akar írni?

Noel: Nincsen se tintám, se papírom. A barátom folyton mellettem van, úgy látzik, tetszem neki, de tintát meg papírt nem ad.

Loiseau: És önt, uram, ez busítja?

Noel: Miért tagadjam?

Loiseau (kiveszi a virágot a hajából és félénken odanyújtja Noelnek): Levél helyett küldje el ezt Vilmának, a virágot bizonyára szereti.

Noel (gépiesen mormogja): Kettős gyöngyögre és bádög dobozba csomagolándó sérülésért szavatosság nem vállalatik... Virágot nem küldhetek, elveszti a színét is, az illatát is.

Loiseau (sóhajt és hosszabb szünet után megszólal): Első szerelme talán?

Noel: Első. Meg is írtam a levelemben, hogy soha senkit sem szerettem még. Hogy leszek a szolgálja. Hogy csak egyszer mosolyogjon rám és aztán meg akarok halni.

Loiseau (ledobja a virágot és kipirul az arca): Meg akar halni? Ah, akkor Önt, Uram kiviszik a temetőbe. Mondja meg majd a kis lányomnak, a harmadik szakasz hetedik sorában harminckettes a sirhalma, hogy volt száz babám is, de a száz baba sem volt olyan édes, olyan aranyos, olyan...

(Loiseau asszony észreveszi, hogy illetlen dolgot művel. Bocsanatot akar kérni, de torkán akad a szó. És sir.)

Noel (tudja, hogy nem mond igazat, de vigasztalni akarja a szegény asszonyt): Soh' se sirjon. máé viszontlátia a kis lányát.

Loiseau (hálásan tekint Noelra): Ön se szomorkodjék uram. Majd kap tintát is, tollat is, papírost is és írhat Vilmának.

Noel: Ugy-e kapok? Én is azt hiszem, hiszen olyan jó hozzám a barátom. Simogatja a homlokom, megtapogatja az ütőerem, vizet ad, ha szomjazom. Olyan jó hozzám. Mintha csak Vilmát látnám.

Loiseau: Oh, uram, olyan jók itt az emberek. Szeretnek bennünket. Szíves a szavuk, gyöngéd a pillantásuk...

(Négy ápoló rohan a virágágyhoz. Ketten karon fogják Loiseau asszonyt, ketten Noelt és beviszik őket a cellájukba.)

(H-u.)

A sümegei árverés.

E hónap negyedikén előtértek Sümegyen egy ócska udvarházat. Keveset ér szerény jóság, a jövedelméből bizony csak ügyvel-bajjal lehetett volna megélni. Mégis páratlan annak a háznak az értéke. Mert benne élt, szeretett, költött Himfy. Igenis, Kisfaludy Sándor utolsó ingatlanát ütötték dobra. Ki tudott róla? A hivatalos Magyarország? A Magyar Tudományos Akadémia? A Kisfaludy Társaság? És ki tudta azt, hogy egy szegény özvegyasszonynak, a költő elhagyottan maradt unokájának utolsó holmiját — minő becses egy holmi! — árverezték el azzal az udvarházzal.

Nálunk hang és szó nélkül esik meg ilyesmi. Mindössze talán a hivatalos lapot avizálja róla leghívebb munkatársa: a végrehajtó. A végrehajtónak pedig mi köze hozzá, hogy ez vagy az a leltári szám ereklje-e vagy köznapi érték? A végrehajtó semmiképpen sem cimborálhat a nemzeti kegyelettel, mert ezt megtiltja neki a hivatala. Csak úgy megpörögte a dobót Kisfaludy Sándor udvarházában, mint bármely szökött bankár fényes termében.

Dobszó! Óh be sokszor dobogtatta meg a nagy költő szívé! Vigigjárva a háborukat, mennyi rohamra indult büszke hévvel e csöpp hadiszerszám hangjára! Familiáris hang volt az neki. Egy darabig hozzátartozott az életéhez. És hozzátapad most — tempora mutantur — a halála után fennmaradt ereklékhez is.

Dobszó pörgött Kisfaludy Sándor udvarházában. De a végrehajtó dobszáva. Ez a különbség a régi Magyarország és a mai Magyarország közt.

**

Budapest, július 16.

— EUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgáljon szíves tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfélel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben hajjt lenni kedves közönségével.

— Udvari vadászat. Mint Ischből táviratozzák, ma délután a Kirenbegmooson és a Kainzenkogelen, Traunkirchen mellett, udvari vadászat volt. Ő felségén és Ferenc Szalvator főhercegen kívül részt vettek benne gróf Paar főhadisod és testvére gróf Paar Lajos, továbbá Dittel százados, dr. Kerzl és báró Lederer. Dél előtt 11 óra 45 perckor indultak el a

vadászok különvonaton és este 8 órakor tértek vissza. A vadászatot Titz udvari tanácsos vezette. Ő felségét ma sem hagyta el vadászszerecséje.

— Az olasz trónörökös pár Törökországban. Konstantinápolyból jelentik, hogy az olasz trónörökös pár onnan elutazott. Az elutazásuk előtt való estén a szultán vendégei voltak egy teastre. Vendégei tiszteletére színházi előadást is rendeztetett a szultán, amelyen az olasz nagykövet is résztvett. A trónörökös pár a Yela jachton utazik; előbb Velencébe mennek, majd Monzába az olasz királyi pár látogatására.

— Zeneszerző főherceg. Bécsből írják, hogy ott szombatn este a Kursalonban nagy közönség jelent meg a tiroli vadászrezd zenekarának hangversenyén. A zenekar ekkor játszott először Péter főherceg legújabb keringőjét. A keringő nagyon tetszett a közönségnek, mert tizenkétzer ismételtették meg.

— Meghalt Pellieux tábornok. A század legnagyobb drámájának vége lett, a szereplők egymásután elvonulnak a színről. Néhányukat még akció közepette ragadta el a halál. Mások csak úgy elpárolognak, zaj és tragédia nélkül. Ezek egyike Pellieux tábornok, aki tegnap meghalt Párisban. E név a világ legismertebb nevei közé tartozik. Nem a dicsőség avatta halhatatlanná, hanem a Dreyfus-pór vad forrágai. Emlekezetünkbe jutnak e név hallatára az Esterházy-pór szomorú és erőszakos változatai. A tábornok volt ennek a sötét szerencselovagnak megmentője. Eszünkbe jut a Zola-pór. A tábornok volt ott a leader, neki köszönhető Zola elítélése. Henrynek ki adta a gyilkos borotvát? A tábornok tudott róla. Az ő sorsa szomorú egy sors: minden tehetségét arra fordította, hogy megmentsen két gazembert; minden tehetségét arra fordította, hogy börtönben tartson két ártatlant. Aztán letűnt az események színpadáról s most esőndesen itt hagyta az életet is.

— A kormány telepítései. Kisküküllőmegye Bun községében birtokot vásárolt a földművelési kormány telepítési célra. A birtok vételára 810,000 korona s igen alkalmas a telepítésre, mert szomszédja Udvarhely vármegye székely községeinek. Van református egyház és iskola; van elég jó piaca Segesvárbán; az államvasút három kilométernyire fekszik; szomszédja Fejéregyházának, hol a gróf Haller-birtok szintén eladó, és közel fekszik Szederes községhez, hol egy középirtok szintén vevőre vár. Ilyenformán azon a pár négyzetmérföldnyi területen jelentékeny telepítési akcióra nyílik alkalom és a földművelési kormány e ponton igen nagy sikereket érhet el.

— Költő a költőről. Björnson Björnsterne a következő levelet intézte a Frankfurter Zeitung szerkesztőségéhez:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Becses lapjában már megint egy újabb bizonyítékával találkozom a németek hálátalanságának nagy és talán legeredetibb lirikusuk: Heine Henrik iránt. Németország határain kívül alig akad irodalmilag művelt férfi vagy asszony, aki föl ne háborodnék azon a vakságon, amellyel a költőt az ő kevésbé szerencsés körülményeiből, korából és ennek szelleméből kiragadják, hogy aztán elítélhessék és elkarhóztassák. Szemérem vetik Heinenek, hogy „gunyolta” hazáját. Meri-e valaki tagadni, hogy ennek a nagy szellemnek méltatlanokodása hazája akkori állapotain nagy hatással volt a későbbi újjászületésre?

Björnson Björnsterne.

A nagy északi költő bátran védi halhatatlan német testvére emlékét a gyalázók ellen. Milyen érdemtelen szerencséje van a bécsi bandának, hogy az igazságszeretet ilyen ellenfelekkel hozza össze!

— Gróf Zeppelin léghajója. Friedrichshafenből táviratozzák, hogy gróf Zeppelin e hó végén újra föl fog szállni léghajójával. A gróf — mint hírlak — többféle javítást tett a léghajóján és most már szeles időben fog felszállni, hogy találmányának használatosságát bizonyítsa. Zeppelin ehhez a felszállásához csak szakembereket fog meghívni.

— A katolicizmus jubileuma. A Tisztviselőtelepen tegnap ülték meg a katolicizmus kilencszáz éves jubileumát. Dél előtt 9 órakor ünnepi mise volt, amelyet Hoek János plébános celebrált. A kápolna egészen megtelt közönséggel. A misén Göndös István karnester vezetés mellett a magyar gazdaszónok arházanak növendékei énekeltek. Betétül Farkas Bandi kvartettje énekelte a Mária Magyarországy Nagyasszonya és Hymnus az Eghöz című énekeket. A mise bevégeztével Hoek János plébános az evangélium elolvasása után szentbeszédet mondott. A meghalt szentbeszéd után az istentisztelet véget ért.

— Az újságírók kongresszusa. A párisi nemzetközi újságíró-kongresszusra nagyban készülődik. magyar zurnalisztika. A párisi központ már elküldte a franciaországi vasúti jegyeket és a magyar újságíró testületnek már szét is küldték a jegyeket a kongresszusra jelentkező tagjaiknak.

— **Kellemetlen interview.** *Fisher* tenger-nagy, aki Triesztben az angol földközi tengeri flottával meglátogatta az osztrák és magyar flottát, nemrégiben egy osztrák hírlapíróval beszélgetett benyomásairól. A hírlapíró megtáviratozta az interview lapjának és abban a következő nyilatkozatot adta *Fisher* szájába:

— Én és tisztjeim el vagyunk ragadtatva az osztrák-magyar haditengerészettől. Az ilyen barátokkal szívesen harcolnánk együtt. Igaz, hogy háboru esetén van egy másik *barátunk is* — ezt azonban nem nevezhetem meg — *de ez a barátunk nem jöhet számításba.* Miután láttam hatóit és megfigyeltem működését, meggyőződtem róla, hogy nagyon is bizonytalan lenne az együttműködés által a siker.

Olaszországban nagy recenziust keltett a tenger-nagy nyilatkozata, mert kitetszik belőle, hogy az a barát, akit megnevezni nem akar, az *olasz flotta.* Az angol flotta ugyanis legutóbb az olasz hadikikötőket látogatta meg és így világos, hogy az alluzió csak az olasz tengeri haderőre vonatkozik. Több lap kétségét fejezte ki a fölött, hogy a tenger-nagy csakugyan mondta-e azokat a szavakat, annál inkább is, mert az egész angol sajtó himnusokat írt az olasz flottáról, melynek hajói tagadhatatlanul nagyszerűek és a látogatást, mint az olasz-angol testvériség megpecsételését ünnepték.

Most végre tisztázva van az ügy. Trieszti tudósítónk ugyanis azt jelenti, hogy a *Piccolo* egyik munkatársa egyenesen megkérdezte *Fisher* tenger-nagyot, vajjon mondta-e azokat a szavakat? A tenger-nagy *valósággal elképedt annak hallatára,* hogy milyen szavakat adtak az ő szájába és dühösen fakadt ki.

— *Hallatlan rágalom! Valóságos infámia!* Ilyen nyilatkozatot tulajdonítani én nekem! Az egész tisztán a fantázia szüleménye. Az illető hírlapírónak csak az osztrák-magyar haditengerészet nagyszerűségéről és arról a páratlanul fényes fogadtatásról beszélt, melyben részesültünk, de semmiféle más haditengerészetről nem is tettem említést. Az olaszról pedig éppenséggel nem, hiszen innen Velencébe megyek. No hiszen szép renomét csinált nekem ez az ur! Ismétlem, hogy az egész nem egyéb *aljas rágalomnál.*

Fisher tenger-nagy a hajóraj egy részének élén tegnapelőtt Velencébe érkezett, ahol hivatalos fogadtatásban részesült, ami azt mutatja, hogy Olaszországban nem vették komolyan a bécsi lap közleményét. A tenger-nagy megérkezése után meglátogatta a velencei hatóságokat, azután pedig a Canale granden horgonyzó *Phistle* yachtra ment, hogy *Eugenia* ex-országárnánál tisztelegjen, de ő nem volt a yachton. Ma délelőtt *Fisher* tenger-nagy fényes ebédet adott a *Renown* hajó fedélzetén a hatóságok tiszteletére.

— **Zubovics Fedor párbaja.** *Zubovics* Fedor huszárszázados, aki tegnap délután a *Rákóczy* főszolgabíróval vívott párbajában súlyosan megsebesült, a Ferenc József kereskedelmi kórházban ma délelőtt operálta meg dr. *Boross* Ernő. *Zubovics* a bal karján csontig hatoló éles vágást kapott és több óráig tartott, amíg dr. *Boross* a tátonzó sebet összevarrta. A kart azután gipszkötésbe tették. *Zubovics* azonkívül még a bal mellén a bordák között, jobb füle mögött és a jobb keze kis ujján kapott vágást. Délelőtt tíz óráról délután egy óráig tartott, amíg dr. *Boross* és dr. *Horovitz* a sebeket bevarrták és bekötötték. *Rákóczy* István főszolgabíró, akit még tegnap este haszallították Vácra, szintén súlyos betegen fekszik. A kórházban ma délelőtt egymást érték a látogatók, akik *Zubovics* állapotát felől kérdezősködtek.

— **Katonák sztrájkja.** Fegyelmezettség-e, avagy fegyelmezetlenség, döntse el, akiket közvetlenül érdekel a dolog, mindenesetre egészen új: a katonák sztrájkja. Olyan sztrájkról van szó, amely miben sem különbözik a munkások mozgalmától. Az *aldershoti* angol táborban a katonák lerakták a fegyvert, mert a sájkájuk nem védte meg őket a nap melege elől és egymásután szedte áldozatát a napszúrás. A sztrájkolók küldöttséget menesztettek a parancsnokhoz, elmondták neki, hogy mi a követelésük és a parancsnok — nem tehetett egyebet — széles karimájú kalapokat rendelt a katonáknak. A katonák sztrájkja győzelemmel végződött. A mozgalom vezetőit nem érte semmi büntetés.

— **Goluchowski Párisban.** Párisból telegrafálják: *Decrais* gyarmatiügyi miniszter ma gróf *Goluchowski* osztrák-magyar külügyminiszter tiszteletére ebédet adott, amelyen többek között *Delcassé* külügyminiszter, gróf *Tornelli* olasz nagykövet és az osztrák-magyar nagykövetség tagjai voltak jelen.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Mint örömmel értesülünk, folyton javul. Kossuth sokat szenvedett zúleti csúszban, de a dr. *Palócz*-féle intézetben, amelyet orvosai tanácsára keresett fel, állapotában határozott

javulás konstataható. Legkíváltképpen a villamos fenyfűrdők vannak rá kitűnő hatással. Egészségének teljes helyreállítása már csak napok kérdése.

— **A Margitszigeti híd megnyitása.** A Margitsziget igazgatósága jegyfűzeteket boosát a nagyközönség rendelkezésére. Minden jegyfűzet tíz belépőjegyet foglal magában és összeesen két koronába kerül, vagyis egy jegyre husz fillér esik. E jegyek a fűzetből egyenként kitéphetők és másra is átruházhatók, úgy hogy a belépődíj a budapesti közönség részére voltaképpen nem tizenöt, hanem csak tíz krajcár. A harminc filléres belépődíj inkább az idegenekre vonatkozik, vagy azokra, a kik csak egyszer rándulnak ki a szigetre. A Margitszigetet nagyon is hozzáférhetővé fogja tenni az, hogy a 12 éven aluli gyermekeknek szabad bemenetük lesz az új hidon át, holott eddigél minden gyermekért külön kellett fizetni és így egyes családok sokkal olcsóbban jutnak a szigetre, mint eddig. Az új hid nem a Margitsziget tulajdona, hanem az államé és *József* főherceg a híd költségéhez, mint a sziget tulajdonosa, 200.000 forintos költséggel járult. Vasár- és ünnepnapokra külön jegyfűzetek szólnak. Egy ilyen jegyfűzet ára 4 korona, vagyis egy jegyre 20 krajcár esik, holott a hajókön ünnepnapon eddigél negyven krajcár volt. Gyermekek mindenkor szabadon léptek a szigetre. Visszafelé csak azok fizetnek hidpénzt, akik Budára tartanak és pedig a Margit-hidon szokásos négy fillér.

— **Az interparlamentáris konferencia.** Az interparlamentáris unió az idén, amint már említettük, 31-én ül össze. A közgyűlés napirendjét már megállapították, és pedig következőképpen:

1. Jelentés a nemzetközi választási bíróságokra vonatkozó határozati javaslatról.
2. Sajtószövetség szervezése a nemzetközi béke- és választott bíróságok érdekében.
3. Békejog háboru idejében.
4. Az iroda évi jelentése.
5. A legközelebbi konferencia helyének megállapítása.
6. A tisztikar megválasztása.
7. Előre nem látott tárgyak.

A napirend első pontjához két határozati javaslat van betervezve. Az egyiket *De la Balut* vicomte nyújtotta be, a másikat *Bernaert*, a belga kamara elnöke. Az első indítvány azt tartalmazza, hogy az interparlamentáris unió egyes csoportjai teljes befolyással odahassanak, hogy a kormányok a házai megállapodások 19. §-a értelmében minél előbb létesítsenek *választott bíróságra* vonatkozó szerződéseket, továbbá, hogy a csoportok minden parlamentben a költségvetések letérnyalása előtt gyűljenek össze és a külügyek megvitásánál követeljék a szerződések megkötését.

A második indítvány a *házai egyezmény* kiegészítését javasolja abban az értelemben, hogy az állami függetlenség határain belül a *választott bíróságok kötelezőkké téessenek,* hogy az összes államok mondják ki a házai konferencia megállapodásaihoz való hozzájárulásukat és hogy a házai egyezményben előírt választott bíróság állandó bírósággá alakíttassék át.

A napirend második pontjának, amely a *sajtószövetségről* szól, tudvalegileg gróf *Apponyi* Albert az indítványozója és előadója. Javaslatja úgy szól, hogy az unió valamennyi csoportját hívják fel annak kezdeményezésére, hogy országukban egy, az unió elveinek megfelelő sajtószövetség alakíttassék. A szövetségek szervezetének *mintájául a magyar bekezdés alapszabályait* ajánlja. Az interparlamentáris konferencia és a sajtószövetség között állandó összeköttetés létesíttessék.

A napirend többi pontjára vonatkozó előadói javaslatok még nem készültek el.

— **Párbaj az utcán.** *Lepler* Gusztáv pallér és *Szegedy* asztaloslegény tegnap éjjel sorra járták a koresmákat és éjféli felalaposan elázva bandukoltak hazafelé. Mindketten a *Garay*-térnen laktak s közel a lakásukhoz összevessztek. Már-már tetlegességre került a dolog, amikor *Lepler*nek eszébe jutott, hogy ezt az ügyet a lovagiaság szabályai szerint kell elintézni. Fölzaladt lakására és egy régi gyalogsági kardot hozott le. A pengét odaadta ellenfelének, ő pedig a hüvelylyel védte magát. A viaskodásnak az lett a vége, hogy *Sepler* kezelejen oly súlyos vágást kapott, hogy a mentőknek kellett a *Rókus* kórházba vinniük. *Szegedyt* pedig a rendőrség vette pártfogásába.

— **Jestyé polszka!** . . . *Sienkiewicz* Henrik, a világhírű lengyel költő, a napokban ünnepli ötvenhetedik születésnapját. Varsó városában némes mozgalom indult ebből az alkalomból. Gyűjtést rendeztek és a befolyt tekintélyes összegből esinos kis földbirtokot vettek az öreg költőnek, aki most nyugodtan gazdálkodhatik, élhet és írhat élete végéig. Nincs még veszte Lengyelországban, a míg így gondoskodik nagy íróiról.

— **Khinaiak — Európaról.** Egy párisi újság a napokban érdekes részleteket közölt egy *Si-tschí-lei-bian* című khinai könyvből. A könyv szerzője összegyűjtötte sok világlátott khinai véleményét Európaról és a következő, néhol meglepően jellemző leírásokat kerekítette ki belőlük:

I. A németek.

A németek szeretik, a szertartásos modort és mondhatlan tisztelettel viseltetnek a hatóságok és föllebbvalóik iránt. Ha egy német egy másik némettel találkozik, leveszi előtte a kalapját; ezért az angolok azt mondják, hogy német ember fején nem fér meg öt peregő kalap. A német nagyon büszke, ha névjegyére hosszabb nevet írhat, mint mások és ha rendjelet akaszthat a nyakába. Egy németnek gyakran négy-öt címe és negyven-ötven rendjele is van.

II. Az angolok.

Az angolok legfeljebb sajtósága a tékozlás. Feleségeik és leányaik 100 hanet is adnak gyakran egy ruháért, hogy egy vagy legfeljebb két mulatság után a sutba dobják! Az angolok temérdek pénzt költenek lovakra, ételre és itatra. Tékozlásuk következtében nagyobbára kénytelenek értelmi házasságot kötni és írtoznak a sok gyerektől. Az angol ember úgy iszik, mint egy cápa és úgy fal, mint a farkas. Sokszor leiszszák magukat és nem egy angol whiskeyre költi el egész vagyonát!

III. A franciák.

A franciák imádják a fényűzést. A gazdagabb fiatal emberek nem sajnálnak öt hat louisit egy pár selyemharisnyáért. Ruháikat csak elismert, elsőrangú szabóknál csináltatják és szívesen tulfiztetnek egy kabátot akár háromszorosan is. Egyáltalán sohasem sajnálják a pénzt, ha úgy dobhatják ki, hogy valaki észrevegye. A francia főváros lakói szeretik a téletésnéget és a sétat. Külsőjüket minél jobban kiefráznák. Más országok lakói seregeztől zárandokolnak Párisba mulatni; és minden idegen európai elragadtatással beszél a párisi életéről. A legesinosabb nők Párisban az elarusítónők. Barátságos, bájos mosolyukkal elbűvölik az idegent és *mo-si-eunek*, felséges urnak (?) szólitják. Ha egy pár keztyűt vásárolsz, ők huzzák a kezedre; de udvariasságunk fejében husz frankos semmisségeket negyven frankért varnak a nyakába. Ha nem akudozol jökedvűen mosolyognak rád. Vasár- és ünnepnapokon az ember kikeresheti magának a legesinosabb elarusítólányt és kirándulhat vele Páris környékére. Azok az üzletek, amelyekben nincs esinos elarusítólány hamar tönkremennek.

— **Pestis Japánban.** *Tokióból* írják, hogy Japánban több helyütt pusztít a pestis *Osaka* városnak *Hidamolín* nevű külvárosában ütött ki először s már huszonnegy betegedést konstalták. *Nagasaki*-ből jelentik, hogy a *Tahin* *Marna* nevű japán hajón egy matróz meghalt és több utas megbetegedett pestisben. *Taipeken* három, *Taihuban* tizenöt, *Tainanban* pedig tizennegy pestises beteg van. Állítólag *Yokohamában* is megbetegedett már egy kuli s a lakosság rendkívül izgatott, mert fél, hogy a veszedelem nagy mérveket öl.

— **Könyvtárnoki szaktanfolyam.** A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége ma kezdte meg második könyvtárnoki szaktanfolyamát, mely július 31-éig tart. A tanfolyamra tizenheten jelentkeztek. Ezek közül a következőket tized a főfelügyelőség hivatalból hivta meg: *Gallez* Nándor árvavermegyei levéltárnokot, az alsó-kubini könyvtár részéről; *Schleiminger* Jenőt, a kassai városi könyvtár, *Szilády* Károly levéltárnokot a kecskeméti városi könyvtár részéről; dr. *Thury* Józsefet, a halasi ev. ref. főgimnázium könyvtárosát; *Váró* Ferenc tanárt, a nagyenyedi Bethlen főiskola könyvtárosát; *Tömörkény* Istvánt, a szegedi Somogyi-könyvtár részéről; *Bichter* Edét, a selmecbányai városi levéltár részéről; *Horvath* Jánost, a szombathelyi könyvtár könyvtársát; *Bellai* Józsefet, a temesvári levéltárnokot és *Sokolik* Andrást a turóc-szentmártoni muzeum részéről. Ezenkívül gróf *Majláth* erdélyi püspök dr. *Várady* Pétert, a gyulafehérvári Batthyány-könyvtár örök küldte fel saját költségén a tanfolyamra. Jelentkeztek még: *Rombay* Dezso, a mezőgazdasági muzeum öre, *Kumlik* Emil miniszteri segédutkar, dr. *Szende* Gyula pozsonyi főgimnáziumi tanár, *Naményi* Lajos és *Krasznai* István. Az előadást *Féjérpataky* László egyetemi tanár nyitotta meg. A hallgatóság délelőtt 11 órakor tisztelettel *Szalay* Imre miniszteri tanácsosnál, főfelügyelő helyettesnél. Az előadások naponként délelőtt 8—11 óráig és délután 3—4 óráig lesznek a muzeumi könyvtárban.

— **Schönererék verekedése.** Égerben cifra verekedéssel ünnepték meg a vasárnapot. Az ottani hadastyán-egyesület, amelynek ünnepeit tavaly a Schönerer-pártiak megzavarták, tegnap kirándulást tett, amelyen zajosan tüntettek a Schönerer-pártiak ellen. Az egyesület éjjel érkezett vissza Égerbe, ahol a Schönerer-pártiak várták. Az egymásra haragudó pártok összeverekedtek a rendőröknek kellett közbe lépni, hogy a nyugalom ismét helyreálljon.

— **Epizódok.** A keletásiai események alkalmából sorra járja a lapokat mostanában egy kis közlemény, amelyben egy kínai ember mondja el véleményét az európai nagy nemzetekről. Az angolokról van a legrosszabb véleménye, egyebek közt feljegyzi róluk, hogy nagy előszere-ttel viselkedtek a szesz italok iránt. Hogy a copfos atyafi nem volt minden emberismeret híj-ján, igazolták a derék angol matrózok, akik most Fiume utóán fűnnepek maukat és ugyancsak el vannak ragadtatva a fumeiek vendégszereteté-től. Hangos jókedvében lehetett az egyik, amikor a sok potyázás közepette ily szavakra fakadt:

— Fiume a legszebb város a világon, mert először is itt vasárnap is mindenütt lehet italt és szivart kapni és másodszor nem kell érte fizetni.

Az angol tengerészek közt megakadt a szeme egy dél-magyarországi tanítónőnek egy csinos matrózra és hogy megöröklítve lássa fumei kirándulásának emléket, felkérte, írja rá nevét a legyezőjére.

A fiatal matróz elpirult, mert nem értett az írás mesterségéhez, de aztán egy elszárt lépésre határozta el magát. Levette zubbonyát, amelyen szabályszerűen rajta volt a nevét viselő cédula és szölt:

— Itt a nevem, írja rá a kisasszony maga.

— **Megfejtett titok.** Megirtuk nemrégiben, hogy a rendőrség egy *Vidék* Irén nevű leányt fogott el, aki a bizalmas találkákra arra használta fel, hogy a gyanult embereket kifosztotta. A leány, amikor kiballagták, regénybe illő részleteket mondott el. Azt mesélte, hogy Krassó-Szörénymegyében született s hét éves korában ellopták. Egy ur, akit később *Király* Józsefnek ismert. New Yorkba vitte és bezárva tartotta egy házban s ott neveltette. Tanult nyelveket s zongorajátékokat, míg 1894. év őszén Abbaziába mentek. Innen Fiumébe, Parisba, Svájc különböző városába utaztak, megfordultak Bécsben, Trenco-szénben, Mehádián stb. Mindenütt előkelő társaságokban fordultak meg. A leánynak az volt a kötelessége, hogy férfiakkal ismerkedjék, azokat becsapja, meglopja, s a pénzt a *bácsinak* adja át. A rendőrség nyomozott, kutatott a *Király* István után, dacára annak, hogy kezdetben sem hitt a leány szavainak.

— En feladtam a rejtvényt! — mondotta a rendőrtisztnek, — s ha a budapesti rendőrség ügyes, fejtsse azt meg.

A rendőrség hosszas kutatás után megállapította a rejtélyes leány igaz személyazonosságát.

A kalandor tolvajná senni más, mint *Katona* Teréz szakálhajú születésű 24 éves varrónő, akinek édes apja ott méráros volt. Mikor szülei elhaltak, 1896-ban a fővárosba jött, ahol azóta itt helyen lakott. A gyűjtő-tölgházban három hónapot ült lopás miatt. Szembesítették a panaszosokkal, sőt rokonával is, akik igazolták személyazonosságát, a gonosz leány mindazonáltal tagad. A vizsgálatok *Eperjessy* Károly fogalmazó vezeti ez ügyben, aki ma a leányt átkísértette a vizsgálóbíróhoz.

— **Nincs kolera Bécsben.** Nagy volt ma a riadalom Bécsben. Híre futott ugyanis, hogy egy koleraeset fordult elő s a megbetegedés halállal végződött. Mint tudósítók Bécsből táviratozza, a félhivatalos *Abendpost* megcáfolja ezt a híresztelést, amely eléz volt ahhoz, hogy ezrivel meneküljenek a városból az emberek. A hivatalos cáfolat szerint a rémhir egyes esti lapoknak egy állítólag Bécsben előfordult koleraegyanus halálesetről szóló jelentéséből származott. Mint illetékes helyről értesülünk, mondja a hivatalos lap, egy *Rethey* nevű pénz-üvi hivatalnoknak haláláról van szó, aki a XVII. kerületben lakott s aki még e hónap 1-jén betegedett meg diarrhoeában és tegnap reggel halt meg. A rendőri boncolásnál a halál okaul elhújasodás következtében beállott szívelgyengülést állapítottak meg, továbbá konstatálták, hogy az elhunyt bélkatarissban szenvedett, amely nem volt ragályos természetű, úgy, hogy kolera-szerű megbetegedés gyanuja teljesen ki van zárva.

— **A prágaiak Parisban.** Parisból telegrafálják, hogy a párisi községtanács hivatalos helviségében ma délután fogadták a prágai községtanács küldöttségét. *Grebauval*, a párisi községtanács elnöke üdvözölte a küldöttséget. Ennek nevében dr. *Srb* polgármester megköszönte a barátságos fogadást és emlékül 12 akvarellt nyújtott át, amelyek Csehország legjelentékenyebb városait ábrázolják.

— **Halálkozás.** *Krúsz* H. József, fővárosi előkelő gyáros, a *Krassó* József H. és *Táras-cég* beltagja 15-én, vasárnap délután *Nagy-Márocon* hosszas szenvedés után negyvenegy éves korában meghalt. Az elhunytat ma délután kísérték nagy részvét mellett örök nyugalomra a nagyvárosi zsidó temetőbe.

— **Flórenetől Berlinig lóháton.** *Rómából* írja tudósítók, hogy Flórenéből ma *Morelli* hadnagy vezére alatt két altisztből és három közelegényből álló őrnátr lóháton elindult Berlinbe. Hozzávetőleges számítás szerint a kis olasz csapat az 500 kilométeres utat husz nap alatt fogja megtenni s körülbelül

akkor ér Berlinbe, amikor a turini gróf odaérkezik, akit *Vilmos* császár meghívott a hadgyakorlatokra.

— **Öngyilkos ügyvéd.** *Bécsben* ma délután öngyilkossággal vált meg az élettől egy ismert ügyvéd, aki még nemrég nagy szerepet játszott a császárváros társas köreiben. Az öngyilkos dr. *Pollák* Adolf kiértesesült ügyvéd hetvenöt éves volt s a *Mariahilfen* lakott. Ma délután egy óraker lakásán egy éles késsel elvágta a nyakát s a homlokán és ereket. Aztán ruháját leöntötte spirittusszal és meggyújtotta. Mire észrevették, már súlyos égési sebeket szenvedett. Haldokolva vitték kórházba. Dr. *Pollák* állítólag üldözési mániában követte el az öngyilkosságát.

— **Föl az uszályllyal.** *Valóban* már ideje volt, hogy valahol kiadják ezt a jelszót. Ne tessék olyasmire gondolni, mintha a férfinemnek valami pikáns óhajáról volna szó. Ellenkezőleg. A közegészségügy jogosult követelményéről. A mióta ő felsége a *Divat* a műveltségért igája alá hajlította, a szegény emberiség egyre nyög és panaszkodik az uszály miatt. Ha az uszály rövid, a panasz is kevésbé hosszú, ha megnyúlik az uszály, fájdalomk is nagyobb. Legutóbb pedig az orvosi kongresszus tekintélyei az uszály ellen fordultak, amelyről kimondták, hogy veszedelmes gyűjtő organuma mindenféle veszedelmes bacillusnak. Ennek a szakvéleménynek köszönheti bizonyára, hogy egy *bécsi képviselőtestület* olyan határozatot hozott, amelyet a legszélesebb körökben is jó volna tudomásul venni. A *neubau* kerületi tanács ugyanis elhatározta, hogy a VII. kerület *nyilvános kertjeiben és sétatermein* táblákat helyez el, amelyekben felszólítják a hölgyeket, hogy *uszályukat fölemelve vigyék*. Elvégre a kertek és a sétatermek üdülésre való helyek és a látogatók joggal kívánhatják, hogy ott ilyen természetellenes módon föl ne verjék a port. Szalokban és háltérben ám csak szerepeljen tovább is az uszály, amely itt talán pompás reliefül szolgál a női szépségeknek. De utóára valóban nem való. Istenem, ha lehetséges volna, hogy a hölgyek egyszer egy a maguk uszálya után sétálnának, már régóta kiment volna a divatból a kis szőnyeteg.

— **Leszokadt kikötőhid.** *Stavangerből* táviratozzák: A kis *Usk* szigeten tegnap este erdei multság volt, amelyben néhány száz ember vett részt. A mulatság alatt egy hevenyészett kikötő hid leszokadt és a rajta lévő emberek a vízbe estek. Eddig nyolc hőttestet fogtak ki. Azt hiszik, hogy több ember nem veszett oda.

— **Az egyház és a viharágyu.** Akármint is beszélnek, az egyház halad a korrall. A modern filozófia vívmányai akárhányszor érvékent szerepelnek aquinói Tamás tanítványainak katedráján és amit a természeti tudományok terén uttörő elmék igazságnak ismertek föl, nem egyszer összhangatosan tudták beilelleszteni a katólikus bölcsélet keretébe érvnek a hit tanításai mellé. Egy modern természettani vívmány pláne a liturgiában az áldás szertartását is meg tudta magának szerezni, amint az kitűnik *moóri* tudósítók következő jelentéséből:

Már régebben helyezték el *Moór*ott a viharágyukat, amelyek addigél két izben ütők el a veszedelmes felhőket a látóhatárról. A babonás köznép, mint egyebütt is, eleinte itt is az ég megbombáztatását látta a dologban és tartott az Isten haragjától. Ma már azonban megbarátkoztak a viharágyukkal az emberek, akiket a lelkesük nagyon épületes módon világoztott föl arról, hogy az Isten nem haragszik meg azért, ha a modern tudomány vívmányaival élünk. *Wittinger* Ferenc, a *moóri* franciskánus-klastrom tudós és népszerű főnöke és moóri plebánus tudóslik minap az Ur-napi körmenet után a *viharágyukat egyházilag megáldotta* és épületes beszédet tartott, amelyben fölvilágoztotta a sokaságot, majd Isten áldását kérte a felhők ellen küzdő löszerszámokra. — Azelőtt csak imádkozni tudtunk az istenhez, ha veszedelmes felhők tornyosultak az égen, de most már egy kis emberi számításal segíteni is tudunk a bajon. Jó az imádság is, jó a viharágyu is. De a legjobb, ha a vallás a tudománnyal szövetkezik.

— **Kettős gyilkosság.** *Esztergomból* táviratozza tudósítók: *Szalkán* *Tóth* József gazdaembert fiatal együtt ma orozva meggyilkolták. A gyilkos elmenekült és eddig még semmi nyoma sinos.

— **Az Uj világ vége.** A hatvanas években és a hetvenes évek elején Budapest legnépesebb mulatóhelye volt az *Uj világ*. A város határában terült el a *Margit*-hid közelében. Óriási kert közepén emelkedett a sárgára meszelt épület, amelynek hatalmas termében gyertyafény mellett mulatozt az elmúlt idők arany ifjusága. Huszonnnyolc évvel ezelőtt már hanyatlani kezdett ez a birhadt mulatóhely, míg a Körut rendezése megadta neki a halálos döfést. A nagy kertet széthasították és a Nagy-körut éppen a nagyterem alatt vonul el. A nagy kert földarabolásával megszünt az *Uj világ* varázsa. A mulatóhelyet bezárták, évek mulva gepraktár lett belőle. Körülötte egymásután emelkedtek a modern bérpaloták, csak az *Uj világ* sárga épülete nem változott. A millennium idejében az *Uj világ* kertjének egy részére építették a Vig-

színházat is. A sárga épület pedig mind több változáson ment át. Lett belőle népkonyha, majd melegező szoba, később pedig egy ideig *Róna* József a kiváló szobrász rendezte be itt műtermét. Az utóbbi időben azután asztalos műhely volt. Most az *Uj világ* hosszú haldoklás után végképp eltűnik a föld színéről. Augustus elsőjén lerombolják, hogy helyére díszes bérpalotát építsenek.

— **Kitüntetett földbirtokos** *Prost* János borbolyai (sopronmegyei) földbirtokos és téglagyáros a mult évben birtokán a maga nemében páratlan, több ezer korona értékű tengeri bálna-csontvázat talált s azt anyagi áldozatokkal a legnagyobb gondallal kiásatta. Az egész csontváz, mint az óskori (fossil) cetek általában 7 méter hosszú és viszonylag igen jó állapotban van. Alkalmasint itt az ugynevezett barázdas cetek ossládjának *égsz uj fajtajával* van dolgunk, mely ha tüzetesebb tanulmány tárgyává fogtétetni, a *hungaricus* jelzőt fogja kapni. *Prost* János, ki földtani tanulmányokkal különös előszereettel foglalkozik, az érdekes leletet a magyar királyi földtani intézet múzeumának ajándékozta. E hazafias tettéért a király a földmívelésügyi miniszter kezdeményezésére a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki.

— **A szépségek bankettje.** Ez is csak *Thaw* Kimbell Harrynek juthatott eszébe. Először is, mert milliomos. Aztán yankee. Harmadszor, mert spleenes ember. Nem is beszélnek most egyébről *Parisban*, mint *Thaw* ur „beauty dinner”-jéről, a pittsburgi dollár-herceg eredeti és excentrikus ötletéről. A tékozló yankee, aki *Paris* száz legzebb asszonyt *lukulusszi lakomára* hívta meg, amelynek költsége nekedmillió frankra ruggott, fia az elhalt *Thaw* William vasut-hercegnek, aki tízenöt milliót hagyott hátra. Az öreg, akit az Egyesült Államokban szorgalmas, ember-szerető és puritán polgárnak ismertek, bizonyára már megfordult nehányszor a sirjában, ha ugyan értésére esett, hogy kedves fia hogyan bánt el a rámaradt óriási vagyonnal. Harrynak nincs egyéb vágya annál az égnél, hogy a világ folyton róla beszéljen. El is követte már a leg-örültebb extravaganciákat. Folyton uton van és pedig *Pittsburg* meg *Tokio* közt via *Paris*. Mert a francia Babel az ő legkedvesebb állomáshelye. A spleentől megtámadt agyának legújabb peniális ötlete tehát a beauty-dinner volt. A leghíresebb szépségek: *Liane de Ponoy*, a szép *Otero*, *Cleo de Mérode*, *Yvonne de Treville*, *Rosaria*, *Held Ann*, *Neustetter Mary* stb., a szinpad és a félvilág legelőkelőbb csilagai, akik ez idő szerint *Paris* egén ragyognak, a *Champs Elysees* legelőkelőbb vendéglőjének egy óriási asztala körül gyülekeztek össze, amelyen a legviláglatottabb ételek és a legdrágább italok pompáztak. Ezt a vendéglőt, amelyet ez idő szerint *Európa* legdrágább vendéglőjének tartanak, az elhalt cár volt szakácsa alapította. A virágdiszítéket, az ételeket és az italokat maga a vendéglős állíthatta össze, tekintet nélkül az árakra. Ha lehetséges, nem hiányzott volna a fehér asztalról a párolt csalogánynyelvekből álló fogás. Mindegyik résztvevő hölgy művésziesszen elrendezett szalvétájában emléktárgyul drága ékszerrel talált: gyöngyökkel, briliántokkal és ékkövekkel díszített karperecet, broskot, hajtüket, — sőt briliáns-csattokkal ellátott aranszővetűi harisnyakötőket is. *Liane de Ponoy*, akinek bája a leghíresebb festőket és a legblazirtabb költőket lelkesedésre ragadták, a bőkezű háziúr jobbán ült, balján pedig *Otero* asszony sokat irigyelt és megénekelt briliánsainak teljes pompájában. Egyszóval ezen az éjszakan megint jó napja volt a sirjában a megboldogult öreg *Thawnak*...

— **Gyilkosság és öngyilkosság.** Mint egy lemergi táviratunk jelenti. *Tarnopolban* ma egy *Cinszki* Kázmér nevű komornyik meggyilkolt egy fiatal özvegyasszonyt, akinél szolgált, aztán öngyilkosságot követett el. A komornyik már napokkal előbb meggyilkolással fenyegette urnőjét, aki erre a csendőrséghez fordult segítségért. Azóta éjjel nappal egy csendőrt követelte. *Cinszky* megleste, amikor a csendőrt elnyomta az álom s leszurta a fiatal asszonyt, aztán föbelötte magát. Mindketten meghaltak.

— **A mittewaldi vizgyógyintézet.** *Karintia* legvadregényesebb tájékan *Villach* mellett van a *mittewaldi* hidegvizgyógyintézet. A gyönyörű intézetet az egész világból tölkeresek az üdülők és az idegbetegok, akik dr. *Schmidt* Adolf *Vilmos* főorvos kezeltése alatt valamennyien rövid idő alatt visszanyerik üdőségüket és egészségüket. A természeti szépségek e kis paradicsomában jelenleg is már tömérdek előkelő vendég időzik, többek között gróf *de la Sala* és neje *Cairó*-ból, gróf *Jankovics* családja *Horvátországból*, *Simay* báróné *Klagenfurtból*, *Schödl* Frigyes, az osztrák-magyar bank főnövatalnok Budapestről stb. A gyógyintézet a modern gyógyászat és a kényelem minden kelékével el van látva, az arai mind a mellett igen olcsók. A szezon szeptember közepéig tart.

— **A szerelem halottja.** *Donner* Lajos joghallgató ma délután 5—6 óra között a *Rottenbiller*-utca 5/b. számú házban lévő lakásán revolverrel szíven lötte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen fiatalember több levelet írt önéletrajza előtt, me-

lyekben elbucszuk hozzátartozóitól. Dörner előkelő györmegyei család sarja s — mint mondják — reménytelen szerelme miatt lett öngyilkossá. Holttestét kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Bachó István Budapesten.** *Bachó István*, a honvédszenekar közkezdveltségnek örvendő derék karmestere Szobráncz fűrdőn töltött szabadságáról ma megérkezett. Kihaverter fáradalmait s újult erővel szentelt magát a magyar népdal kultiválásának és művészi színvonalon álló zenekarának. Egy időben ezzel a hírrel kapunk os-Budavára igazgatóságának azt az értesítést, hogy Bachó karnagy szabadsága után holnap, kedden július 17-én kezd meg teljes számú zenekara élén működését, ez alkalommal tisztelettel övációkban részesítik. Os-Budavára igazgatósága pedig ünnepélyt rendez tiszteletére.

— **Leégett gyapotgyár.** *Lodából* jelenti egy távirat, hogy a Freudenberg-féle gyapotáru-gyár 14-re virradó éjjel leégett. A Nadeska szállítóársaság raktárai is elpusztultak.

— **Rendőri hírek.** *Nikó Matild* cselédeleány tegnap délután a városligetben leesett a körhintáról s annyira összezúzta magát, hogy eszméletlen állapotban vitték a Rókus kórházba. — *János Ernő* építési rajzoló tegnap délután szüleinek a Széchenyi-utca 52-ik szám alatt lévő lakásán revolverrel a bal mellébe lőtt. A mentők súlyosan sebesülve vitték a Rókus-kórházba. — *Ivánis Karoly* eserügykereskedő vaci-utca 30. szám alatt lévő üzletében az éjjel betörők jártak. A pinco felől hatoltak az üzletbe és a fiókokat feltörve 1200 korona készpénzt elloptak. A pénz között volt két Napoleon-arany is. — Ugyancsak betörők garázdálkodtak *Csernák Sándor* hentes Nép-színház-utca 59. szám alatt lévő boltjában. A hazbeliek azonban elriasztották őket és így nem loptak semmit. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— **A Telefon Hírmondó** ma este 8 órától 11-ig felváltva katonai és cigányzenével szórakoztatja előfizetőit. A hangverseny közben 1/49 órákor felolvastatja a *Telefon Hírmondó* szerkesztősége a *frankfurter* esti tözsde megnyitásiának árjegyzését, 1/210 órától 10-ig pedig a legújabb híreket és táviratokat. A zene és az olvasás megkezdését mindig riadóval előzi meg, hogy ez által az érdeklődők figyelmét felkeltesse.

(x) **Akácia-arekréme** 2 korona. Akácia-zsappan 1 korona. Akácia-poudre fehér, rózsás, vagy krém színben 1 korona. E kiváló arczépítő és tisztító készítmények törvényesen vannak védve. Kaphatók a gyógyszerárakban. Főraktár: Krieger Gy. gyógyszer-tára Budapest, Kálmán-tér.

(x) **Emke-gyújtó a legjobb!**

Az angol hajóhad Fiumében.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Fiume, június 16.

Egész éjszaka ébren volt tegnap Fiume. A kormányzó palotában a vendégek tiszteletére adott fényes ebéd belenyúlt az éjszakába és óriási tömeg várta az utcaókon az angolokat.

Már két órára járt az idő, mikor az utcákon még mindig nagy tömeg hullámozott. Két óra után jöttek a kocsik a kormányzói épületbe, hogy a vendégeket elvigyék az Adamič-molara, hol angol matrózok feldisznított eszernakokkal és motoros hajócskákkal várták a magas vendégeket.

Az első közt érkezett meg maga lord *Beresford* a hadsegédével, ki az Adamič-molon igen szívesen bucsuzott el a hozzá szolgálattételre beosztott katonatisztől.

Az ebéden kitűnő hangulat uralkodott. A kormányzó lekes beszéde után a zenekar az angol himnusz játszott.

Beresford lord a következő felkészítőt mondotta:

Én hátrányban vagyok azon kitűnő beszéd után, amelyet a kormányzó ur mondott, mert tisztjeim e teremben angol nyelven hallották kifejezni a bennünket olyannyira megtisztelő érzelmeiket, míg én csak anyanyelvemet bírom és az előzékenységet nem viszonozhatom. A szónok teljesen egyetért a kormányzóval abban, hogy a magyar és angol nép között sok rokonszenv található és ennek alapján a két uralkodó sok rokonszenvében kell keresni. A népek élete hasonlít az egyének életéhez. Ugy, mint ebben, a népek életében is gyakran állnak be zavarok. Így van ez jelenleg az angolok életében is; de remélem, hogy az angolok mostani zavarukból minden idegen segítség nélkül ki fognak gázolni.

Nekem, mint ir embernek, a magyar és az ir nemzet között mutatkozó számos rokonszenv talán fel különösen, mindketten szeretik a lovakat, a sportot, a szabadságot, az ősi törvényeket és ez okozza, hogy Magyarország itthon érzem magam. A mint Viktória királynő uralkodói kötelességeinek teljesítése mellett mindig megövtá nemes női szívét, épp úgy a magyarok királya is össze tudta egyeztetni a férfui méltóságot és az alattvalói iránti atyai szívet uralkodói kötelességeivel. I. Ferenc József királya ugyanazon szavakat alkalmazom, mit a kormányzó az angol királynőre alkalmazott. I. Ferenc József király sokáig éljen!

Háromszoros hipp, hipp, hurra kiáltások hangzottak föl erre a teremben. Ezután újra a kormányzó emelt szót, jelentvén, hogy *Hegedűs Sándor* miniszter táviratilag felkérte, hogy a kormány nevében is üdvözölje a flottát. Ennek folytán egy a kormány, valamint *Triaga* és *Fiume* városa és ennek lakossága nevében is üdvözli az angol hajórajt és élteti az admirálist és a jelenlevő tiszteket.

Lord *Beresford* köszönetet mondott a magyar kormánynak és kiemelte, mily különösen jól esett neki, hogy itt, Magyarországon a nép is oly előzékenyen és barátságosan nyilatkozott meg és hogy a hajórajt legénységét is oly ritka vendégszeretettel részesítették. Ezért nemcsak a saját nevében, hanem tisztjei és legénysége nevében is köszönetet mond a kormányzóknak, a városnak és lakosságának és őríti poharárt gróf *Szapáry* egészségére.

A társaság ebéd végeztével a terrazon foglalt helyet, hol a katonai és a városi zenekarok váltakozó előadásait hallgatták élénk társalgás közben.

Fiume, július 16.

Ma reggel nagyszámú vendég érkezett Budapestről, kik az abbáziai és cirkvenicai nyaralókkal együtt bárkákon és eszernakokon kirándultak a flottához, amelynek tisztikara és legénysége a legnagyobb előzékenységet tanúsítja a látogatók iránt. Délután 3 órákor közel 400 főnyi társaság, melyben az angol hajók parancsnokai, a városi és állami hivatalok főnökei feleségükkel, a budai dalárda tagjai és a saját képviselői vettek részt, a *Pannonia* gőzösön tengeri kirándulást tett. Valamennyi résztvevő gróf *Szapáry* vendége volt. A hajón cigányzenekar játszott és gazdag buffet állott a vendégek rendelkezésére.

A *Pannonia* Windischgrätz hercegné gyermekeivel is jelen volt. A hajó először megkerülte *Bucari*t, majd *Portorét*, *Cirkvenicát*, végül Senjt és innen visszafordult a fiumei kikötő felé. A hajón a budai dalárda *Bellovics* Imre karnagy vezetése mellett magyar dalokat énekelt a mit az angol tisztek nagy érdeklődéssel hallgattak és tapsal fogadtak, a cigányzenét is nagy figyelemmel kísérték.

A négy óráig tartó ut alatt a kormányzó eszélsége folyton frissítőket járt körül. A kirándulás szépen sikerült. A *Pannonia* 1/2 8 órákor kötött ki a Riva Szapáry; mielőtt az angol tisztek partra szálltak, háromszor lelkes *hip hip hurrahban* törtek ki, mire a magyarok éljenek. A bucsuzás rendkívül szívélyes volt, a cigányzene az angol himnusz, majd a Rákóczyt játszotta, aztán megkezdődött a partraszállás.

Fiume, július 16.

A mai est nemcsak Fiuméra, hanem Magyarországra nézve is emlékezetes, mert az angol flotta tisztikara Magyarország iránti szimpátiájának mélyen megindító jeleit szolgáltatatta. A hivatalos program szerint dîner volt a „*Ramillies*” admirálhajón és bál a „*Royal Sovereign*” eszernakján. A ebédre 38-an voltak hivatalosak: Szapáry kormányzó, a hatóságok fejei, Faber angol konzul, Dragoni tábornok, herceg Windischgrätz, Mogyoróssy őrnagy stb. A bálra meghívták Fiume előkelő családait és a helyben és Abbázian lakó angol családokat. A vendégeket a hadhajók gőzbarkái szállították a páncélosokra, melyek remekül fel voltak díszítve magyar zászlókkal. A fedélzeteket táncteremmé alakították át. Az admirálhajó nagyteremben folyt le a fényes dîner, amelyen az első felkészítőt a magyar királya *Beresford* lord mondotta. A felkészítő elhangzása után a hajó zenekara a magyar himnuszt játszotta. Gróf *Szapáry* Viktória királynőt ültette. Ezután *Dragoni* Alfonz tábornok német nyelvű felkészítőjében megemlékezett a mult időről, midőn az osztrák-magyar flotta és katonaság együtt működött az angol katonasággal. Tőszját angol mondattal végezte, éltetvén Anglia hadseregét és flottáját. Mire lord *Beresford* köszönetét fejezte ki az emlékek felújításáért és biztosította Magyarországot jelenlevő polgárait, hogy a fiumei fogadtatás még bensőségesebb és melegebb tette a rokonszenvet és köteleket, mely Angliát a magyar nemzethez rögóta fűzi. Különösen hálás gróf *Szapáry* iránt, ki oly vendégszeretettel tanúsított a közlegénység iránt. Élteti a lovagias, vendégszerető és nagylelkű magyar nemzetet.

E tősz után, amelyet a társaság viharos lelkesedéssel fogadott, a zenekar ismét rázendített *Kölcsy* himnuszára.

Gróf *Szapáry* megköszönte az elismerést, amely — ugymond — szinte zavarba ejti. Angliában tartózkodása alatt volt alkalma megismerni az angol népet és örömeire szolgált, hogy most mint Fiume kormányzója a magyar nemzet nevében kifejezést adhatott érzelmeinek.

Az ebéd után a társaság átment a *Royal Sovereign* hajóra, a hol már akkor javában folyt a bál.

A mikor az első tősz elhangzott, lövés dördült el s ebben a pillanatban az összes eszernakjánok kigyultak a díszítésre alkalmazott villamos lámpák, amelyek tündéri fényükkel gyönyörű látványt nyújtottak. A víz színétől kezdve fel az árbocig, mintha arany szögekkel verték volna ki a hajók körvonalait, az árbocokat és kéményeket, úgy tündökölték az óriás alkotmányok a tenger sötét tükre fölött. A partokról ezernyi tömeg esodálta a bámulatosan szép látványt. A tisztek elragadó kedvességgel fogadták a vendégeket és eleganciájuk egyszerűen mesés volt. A hajó díszítése tündéres. A fedélzet csupa magyar trikolorral volt díszítve; az árbocok között magya korona tündökölt. Az alsóbb helyiségekben pazar felszerelésű buffet volt külön a hölgyek és az urak számára. A tánc kilenc órákor kezdődött. Tíz óra tájban jelent meg a hajón Lord *Charles Beresford* és gróf *Szapáry* a *Ramillies* gőzö összes vendégeivel. Az admirálisnak bemutatják a magyar urakat. Közben egyre tartott a tánc, mialatt az alsó szalonban frissítőket szolgáltak föl. Éjfélkor a bál még folyik és a hajók tündéri fényben világítanak.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Lopott csók a szinpadon.

Münchenben egy színész komolyan megcsókolt egy színésznőt nyílt szinpadon a közönség előtt. A kisasszony bepanaszolta a lovagiatlan kollegát, s a bíróság — nem a szinpadi, hanem a mindennapi rendes bíróság — dönt most a nagy eset fölött. Hát az mindenesetre csunya eljárás, amikor egy férfi egy nőt a beleegyezése nélkül, védtelen helyzetével visszaélve megcsókol. Általában minden csóklopás banditafogás, s a törvény védelmet és megtorlást is biztosít ellene, de hogy a bíróságok mégis tulnyomóan sikasztásokkal, ezüstkanál-tolvajlásokkal és rablógyilkosságokkal foglalkoznak, ez csak annak az erős bizonyossága, hogy a csóklopás a legjobban eltított gonosz cselekedet. Nem alkalmas bírósági eljárásra, mert nincs panaszos és hivatalból nem üldözhető. Tulajdonképpen vett károsult fél alig is akad, mert a lopott csókot több-kevesebb ideig tartó műharag és kedves duzzogás után nyomom követi az utólagos jóváhagyás. Így a lopott csókot hosszú időt óta valami akár hamis, akár igaz, de mindenképpen meleg poézis lengi körül, s így eshetik meg, hogy gavallér urak is beleesnek a csóklopás bűnébe és mégis ön- és közbecsülésben öszülnek meg. A lopva csókolt kisasszonykákól is lesznek tiszteltreméltó matróznak akár az ő, akár más derek gentlemanek oldalán. Ez így megyen szépen az életben mindenféle láрма és pórrösködés nélkül, mert akkor lesz csak igazán veszedelmes a lopott csók, ha dobra ütök.

Az a főnnebb említett müncheni csók sem egyéb alapjában, mint lopott csók. Megvan minden jellegzetes tulajdonsága, de sokkal élesebb mértékben, talán mivel a szinpadon különben is erősebb világításban jelennek meg minden. Itt rendkívül súlyosbított körülmény a férfira nézve, hogy a nőnek fokozott arányban védtelen a helyzete. Hivatásának ki van szolgáltatva, a kötelessége arra kényszeríti, hogy a költött érzéseknél maradjon meg, a maga benső világát pedig, még ha egy forr, kavarog is, rejtse el, még a legnagyobb lelki feszültség árán is. Ha nem uralkodik magán, vagy rögtön elégteltelt vesz, kész a zavar, a botrány, a nagy közönség jogos érdeke szenved.

Az inzultust még azért is jobban éri a színész, mert a nyilvánosság előtt történt. A meglepetés pillanatában reá nézve nagyon csekély jelentőségű az a vigasztalás, hogy a szinpadi előadásokban oly gyakori a csók, s a jelzett és az igazi csók között bajos különbséget tenni. Az illuzió kedvéért csakugyan meg is kell úgy játszani a csókot, hogy valódinak lássék, de azért ekkor is a szin-

házban gyakorlott szemű néző, aki meg tudja figyelni a csókokban az igazi tüzet, az utánzótt mellett.

Ennek a tudata lehetett az egyik ok, ami a müncheni színésznőt a bíróhoz vitte. De talán erre nem is volt szüksége. Elég volt neki az is, hogy az ő színházi környezete volt tanuja a rajta esett sérelemnek, miután ismerte a szerelmes kolléga hiábavaló ostromlásait, — s már ezt a nyilvánoságot sem viselhette el. És végül elég volt neki pusztán az is, hogy ő maga tudja, ő maga érzi a merénylet gyalázatát és annyira, hogy nem törődve semmi következménnyel, rohant első felháborodásában megtorlásért, s maga tárta ki a női hírnevén esett homályt.

Ez az önfeledtség nagy argumentum érzéseinek az igazsága mellett, s koll, hogy föltétlenül elessék az egyesekben bizonyára feltámadó gyanu, hogy a színésznő szinpadit hatást keresett a bíróságnál. A színházi világban a reklámhajtású ügyeskedés ismeretes ugyan, de ennél a pontnál bűnös a föltevése. A müncheni színésznő komolyan pörölt, ez kétségtelen, de bizonyos, hogy elhamarkodottan. Az a csók őt égette, talán sokáig sajgott volna tőle az ajka, a lelke, de a mindent felejtető idő mégis csak elmosta volna az emléket.

Hanem a női méltóságán történt bántalomnak a napvilágra vetésével eltévesztette a célját. A nő ajkán a lopott csók a nyilvános bírói ítélet után még erősebb nyomot hagy, mint az útés a férfi arcán.

Omár.

**** A csodaember az Urániában.** Szívhez szóló melódiákat hallottunk ma este a szinpadról, ahol a télen egybekelt között a levegőt cseppfolyósították. És bajos dolog eldönteni, hogy mi ér többet: a csodaemberről vagy az oxigénről és szénairól szóló mese. Annyi tény, hogy a Kisfaludy Színház színészeit ma este folyton tapsolták és Joselmann rabbi melódiáit egymásután megismételték, szóval fölülte kedvező auspiciumok között kezdte meg Ó-Buda színháza pesti vendégjátékait. Nem kell merész fantázia ahhoz, hogy megjósoljuk a vendégeknek minden este a telt házat. A csodaember megérdemli, hogy rászánjuk egy esténket a megtökintésére, annál is inkább, mert az Uránia Színház valóságos üdülő hely, olyan hűvös és kellemes a levegője. Székely Gyula, Aradi Aranka, Kovács Sándor, Juhász és Károlyi Lajos kapott ma este sok tapost, amiből azonban méltó rész illette meg a kitűnő férfi- és a szép női kart is. Holnap huszonötödésor adja a társulat a szép daljátékokat és a jubiláris előadáson valószínűleg maga a hírneves szerző, Goldfaden fogja a zenekart dirigálni. A csodaemberen kívül Kövesi Albert, a Kisfaludy-Színház érdemes igazgatója még a viceadmírállal és egyéb szép operettekkel fogja fölfrissíteni a fővárosi ember kánikulai időtöltését.

**** Vendégszereplés.** Beregi Oszkár, a Nemzeti Színház fiatal tagja Maros-Vásárhelyi vendégszereplés, a hol tegnapelőtt tartották meg jutalmjátékát. Ez alkalommal Ibsen *Kisrítetek*-je került színre, melyben Beregi az *Alving* Oszkár szerepét adta nagy sikerrel.

**** Japánok az aradi színházban.** A jövő héten Aradnak exotikus élvezetben lesz része. A nyári színházban egy tíz tagból álló japáni társaság fog vendégszereplni, amely *Riogoku* vezetésével a legutóbb Karlsbadban működött nagy sikerrel. *Riogoku* társulatának mutatványaihoz fényes jelmezei és eszközei vannak.

**** Hangverseny-körut.** Szirmai Imre, a Nép-színház tagja és Somogyi Mór zongoraszerző hangverseny-körutra indult a Tatrába. Somogyi Karola operafőnökesnek közreműködésével Trencsén-Teplicen és Ó-Tatrafüreden tartották meg hangversenyüket e hó 10-én s 13-án. Mind a két helyen előkelő közönség töltötte meg a hangversenytermet és a művészeket nagy ovációval fogadta.

**** Vidéki színészet.** Szirmai Olga, a jeles fiatal énekesnő a jövő évre a pécsi Nemzeti Színházhoz szerződött Tiszay Dezső társulatához, ahol legutóbb két hónapig át mint vendég lépett föl.

**** Fővárosi Nyári Színház.** Holnap kedden lesz a huszonötödik előadása *Rostand* nagysikerű darabjának, a *Cyranó de Bergerac*-nak a budai színházban. A jubileumát a társulat nagy ünnepek között üli meg, *Cyranó* személyesítőjét *Peithes* Imrét kollégái ovációkban reszesztik. *Iozan* szerepét T. Hadriks Anna fogja játszani. A pénteken színrekerülő *Elnök kisasszony* című új operettből *panon* szoralmasan tartanak próbákat

**** A vidéki színészet érdekében.** Torontárvármegye színházi bizottsága a megye területén egy színtársulatot állandóan akar foglalkoztatni. E célra a belügyminiszter anyagi támogatását is kérte, aki 2000 korona segélyt helyezett kilátásba a következő levél kíséretében:

Torontárvármegye színházi bizottságának folyó évi június hó 26-án kelt felterjesztéséből őszinte örömmel, megelégedéssel vettem tudomást azon *údvös mozgalomról*, hogy a színházi bizottság a magyar színészetet a vármegye területén meghonosítani törekszik, lehetővé téve egyúttal azt is, hogy egy színtársulatnak állandó elhelyezést biztosítson.

Mint hogy színi kerületek alakításának — *főképp a nemzetiség-lakta vidékeken* — nagy fontosságot tulajdonított, készséggel helyezem kilátásba a színházi bizottság által kért állami támogatást az esetre, ha a bizottságnak fentebb érintett törekvése eredménynyel jár, stb.

Fogadja Méltóságod tiszteletem nyilvánítását.
Budapest, július 11. Szell.

**** Színészet a Tatrában.** Báródi Károly színtársulata Poprádon és Felkán sikerült előadásokat rendezett. Színekkerültek: Szulamith, A gimesi vadvirág, Hadak útja és több más érdekes színmű. Nagy sikert aratott Márkus József és Szabados operettje, a Kukta-kisasszony és az Aranykakas Fái Béla át'olgozásában. A jól szervezett társulat fővezetője Csányi Jusztí.

**** Városligeti Szinkör.** A *Tiszt urak a zárdában* című francia operettet adják esütörtökön a Városligeti Szinkörben, amelynek ezuttal vendége lesz Sziklai Szeréna. Szombatban a rég nem adott népszerű bohózatot, a *Goldstein* Számít eseménytől, a címszerepben Gyöngyi Izsvola. A *kolduló barát* című életkép próbái már megkezdődtek.

MŰVÉSZET.

□ A visszautasított Verescsagin. Verescsagin elküldte a párisi világkiállításra azt a képét is, amelyen Napoleon alakja téli bundába burkolva látható s amelynek a címe: *Háboru*. A kiállítás zsűrije visszautasította a képet. Verescsagin tudakozódására az orosz kiállítási kormánybiztos a következő távirati választ küldte:

— Képeit lehetetlen kiállítani, a pétervári párisi nagykövetség ellenzi.

A *Háboru* ióalakja, Napoleon, bizonyára nagyon szomorú időkre emlékeztette volna a franciákat. S ez talán nem vált volna valami nagy előnyre az orosz-francia szövetség népszerűségének.

FŐVÁROS.

(*) Berlin város figyelmé. A király berlini ünnepeltetéséről érdekes emléket kapott a székesfőváros. A német főváros községtagosága tudvalevőleg majdnem 40.000 márka költséggel díszítette fel azt az utvonalat, a Párisi-utóat, amelyen *Ferenc József* bevonult a német császárváros szívébe. A díszítésekről a községtagoság fényképeket készítettett s azokat elküldötte Budapest székesfőváros tanácsának. A fényképek az egész Párisi-utóat bemutatják. Láthatók a diadalkapuk, a lengő zászlók, a magyar nemzeti színű lobogók a fényképen is feltűnnek, már tudniillik amennyire a fénykép képes reprodukálni a trikolort. Legérdekesebb a fényképek között az, amelyen *Ferenc József* látható, amint a sorfalat álló katonák és a közönség ezrei között bevonult a vendéglátó császárpalotájába. A fényképekhez pár sornyi nyomtatott átirat van csatolva, amely alatt *Kürschner* berlini polgármester neve olvasható.

(*) A magyar Államvasutak átfutója. A magyar Államvasutak igazgatósága kötelezte magát, hogy a kerepesi-ut és a szent-mihályi-ut közötti közlekedés fönntartatása céljából utcát alakít és a sinok fölött átjárót építtet. Ezt az igazgatóság teljesítette is, de az átjáró olyan nagy emelkedésű, hogy pótlólagos munkalátot kellett végezni, aminek a főváros területből 120 négyzetölet vettek igénybe. A pótlólagos munka még elkészült s az Államvasutak igazgatósága kéri, hogy a főváros vegye át. A mérnök hivatal kijelenti, hogy az új utcát és átjárót, — mivel a célnak megfelel, — át lehet venni, hanem csak olyan föltétellel, hogy ezeknek a fönntartása és gondozása ezentul is a m. a. v. igazgatóságának a föladata maradjon.

(*) Pályázat kerületi tisztai orvosi állásra. A főváros közgyűlése elhatározta, hogy a tisztai főorvosi hivatalban való szolgálatértel céljából, két új kerületi tisztai orvosi állást szervez. A pályázat határidejét ma déli 12 órára tűzték ki. Harman nyújtották be ma délig a pályázati kérvényüket a főpolgármesteri hivatalhoz: *Arányi* Árpád, *Felkai* Sándor és *Demkó* Béla orvos-doktorok.

(*) Rendelet a gyümölcsárusításról. A főváros vásárcsarnokainak az igazgatósága a következőkről értesíti a járva-keleve arustókat, vagy házalkat: Eretlen gyümölcsöt *bejövő* való gyümölcs címen árulni tilos. Csakis érett és enethő gyümölcsöt szabad árulni. Az árakat nyomtatott, beirt papírosba, vagy újságpapírba rögzíteni tilos. Erre a célra tiszta cso-

magoló papírost kell használni. Közterületeket, utcákat és tereket gyümöcs hulladékkal, vagy más egyébbel beszenyezni tilos. Az árúk betakarítására testen hordott ruhadarabokat nem szabad használni, hanem csak vizálló, vagy mosható takarókat. Azokat, akik ezeket a rendelkezéseket meg nem tartják, szigorúan büntetik.

EGYESÜLETEK.

(Az V. országos magyar vendéglős-kongresszus) szeptember 11., 12. és 13. napján lesz Aradon. A kongresszust előkészítő-bizottság Gundel János elnöke alatt július 5-én ülést tartott Budapesten, amelyen a kongresszus napirendjét következőképp állapították meg: Szeptember 11-én ismerkedő estély a Fehérkereszti-szállóban. Szeptember 12-én kongresszus. A múlt évi kongresszus végrehajtó-bizottságának működéséről szóló jelentést Gundel János terjeszti elő. A pincér-szakoktatás állapotáról Güick Frigyes, az idegenforgalom emelése érdekében indított mozgalomról Stadler Károly, az országos szövetség megalakításának előmunkálatairól Bokros Károly tartanak beszámolót, végül pedig megalakítják a Magyar Vendéglősök Országos Szövetségét. A kongresszus alkalmából a budapesti vendéglősök megkoszorúzzák a Szabadság-szobrot és az aradi vértanúk vesztőhelyét. Ugyanez a nap délután tartja a Szállodások, Vendéglősök, Kávésók, Pincérek és Kávéségésdek Országos Nyugdíjgyesülete III. rendes évi közgyűlést Bokros Károly elnöke alatt, Szeptember 13-án az Aradi Pincérgyűlésület tartja fennállása ötvenéves jubileumát.

(A budapesti-zugligeti egyesület) Steinbach István elnöke alatt tegnap tartotta az évi rendes közgyűlést. *Romeiser* Béla azt indítványozta, hogy a Zugligetben állandó piacot létesítsenek, de a házalat sem kívánja eltiltani. *Widder* Péter a zugligeti végállomástól a Fácán vendéglőig omnibusz-járatokat indítványozott, mit a közgyűlés kiadott az igazgatóságnak. Végül a tisztárat választották meg. Elnök lett újból *Sgray* Pál, alelnökök: szepesváraljai *Sarabó* Vilmos, dr. *Vajda* Adolf, pénztáros *Walther* Gida, ellenőr dr. *Kunbarth* József, titkár *Eperjessy* István.

Nyíltér.

„ESZKULAP“
„De Dion-Bouton“ motoros automobil kocsit.
Óránkénti 8 krajcár benzín-szükséglet.

A legeszményibb automobil kocsit, a legtekéletesebb és legegyszerűbb gépezettel. Súlyja 240 kiló.

2/4 lóerejű. Vízűtő készülékkel.

A kocsit minden gépészeti ismeret nélkül is kezelhető s egy órai gyakorlat után a gépkezelés föltétlenül elsajátítható.

A kocsin két, szükség esetén még egy harmadik, gyermekülés is van. Acél csékekkel, ruganyokból van fölépítve s kerekei kitűnő pneumatikumnak járnak. Óránkénti sebessége harminc-harmincöt kilométer és magaslatokra is fölvezethető. Homokos vagy sáros utakon egyaránt működik.

Julius 4-én az „Eszkulap“ automobil a Criterium du Sudi nagy versenyben az első díjat nyerte el, 200 méter után a kitűzött 100 kilométeres utról Camus vezetésével 1 óra 58 perc alatt mint első érkezett be.

Továbbá a Páris-Rouen közti 240 kilométeres versenyen ez az automobil kocsit érkezett be elsőnek. Menetideje: 7:20 perc. A Bordeaux-Périgeux-Bordeaux 260 kilométeres uton második. Menetideje: 5:10 perc.

A párisi, londoni, berlini, lipsei, lyoni, bairni kiállításokon nagy föltűnést keltett s a legutóbbi hamburgi kiállításán az első díjat nyerte!

Aranyérem! Diszoklevél! Érdemkereszt!

Bővebb felvilágosítást ár- és fizetési módzatokról

a „Budapesti Napló“
kiadóhivatalában

VIII. József-körut 18. Hartmann József urnál.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

(Az e rovat alatt közlőtteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

*. Magyar atléták diadala Párisban. A magyar atlétának nagy örömhírt hozott ma a táviró Párisból. Egy magyar atléta fényes diadalt aratott a világ legjobb atlétái fölött. Az összes versenyek eredményei fényesen igazolták, hogy a magyar atléták rövid idő alatt ugyanolyan, sőt majdnem jobb eredményt értek el, mint a külföldi népek. A

párisi versenyekben csak az volt a kellemetlen a magyar versenyzőkre nézve, hogy a programokban először mint osztrák versenyzőket vették számba. Am ez ellen erősen tiltakoztak a magyarok és a rendezőség új programot nyomtatott. A versenyek eredményéről a következő értesítést kaptuk:

Bauer Rezső (B. T. C.) nyerte meg a diszkoszdobásban a világbajnokságot 36 méter és 4 centiméteres dobással. Bauer már a legutóbb megírt magyar-óvári atletikai versenyeken is egy hatalmas dobással megmutatta különös képzettségét. Hatalmas termetével és izmaival határozottan kivált ellenfelei közül. Nagy dolog ez a győzelem hazánk sportfejlődésében. Ezután jobban érdeklődnek majd a külföldiek irántunk s bizonyos, hogy meg is fognak bennünket látogatni.

A versenyek többi számaiban is jó eredményt értek el a sportolók. A szombaton tartott előfutamban Schuberth Ernő (M. U. E.), egy első díjat nyert. Már ez a győzelem figyelmessé tette a külföldieket hazánk fiára. A magas ugrásban Gönczy (B. E. A. C.), harmadik lett, Ramer Jakab (M. A. C.), a rudugrásban Czettler (M. U. E.) pedig a súlydobásban a negyedik helyet foglaltak le.

Legujabb.

Washington, július 16.

Remy tengernagy jelenti Csifuból mai kelettel: Ideérkezett jelentések szerint a szövetségesek július 13-ikán reggel megtámadták a tiencini kínai városrészt és pedig az oroszok az amerikai 9-ik gyalogezreddel együtt a jobb, a tengerészcsapatok a balszárnyat. A szövetségesek vesztesége nagy. Az oroszok 100 embert vesztek, köztük egy tüzérezredet, az amerikaiak több mint 30 embert, az angolok több mint negyvenet és a japánok 58 embert, köztük egy ezredet, a franciák 25 embert. Este 7 órakor a szövetségesek támadását súlyos veszteségek mellett visszaverték. A jelentések még hiányosak.

TÖRVÉNYSEK.

Folt, amely tisztít.

I.

(Sínhely, a városiiget egy zöld paja. A pad ujonnan van festve s így nemcsak a pad zöld, hanem zöld lesz annak a ruhája is, aki ráül. A zöld pad előtt egy fehér ruhás ur — Huber Antal — sétál.)

Antal: Ó Istenem! Istenem! Már öt óra s Paula még nem jön... Pedig az anyjal megígérte, hogy pontos lesz. Ó Paula!... Oooh!... imádom!... De nini!... Ha nem csalódom, ott jön a vizorony felől...

Paula: (Rózsaszínű könnyű ruhában és még rózsásabb színű arccal Antal karjába lejt.) Antal!... Édes Antal!... Drága cucukám, megvártalak... Nesze kárpótlásul egy puzsi...

(A budakeszi zenekar messze valahol az „Egy puzsi, két puzsi, száz puzsi hajh!”, című népdalt játszza. Antal megcsókolja Paulát, Paula megcsókolja Antalt. A szerető pár boldog mámorában túli a padra. A tájakra ráborul a rejtelmes est.)

II.

Paula (a férjéhez, aki folttisztító a Kézits-utczában): Drága cucukám, tegnap a ligetben a mamával ráültem egy padra s nézd milyen zöld a szoknyám...

A folttisztító férj: Sebaj Paulinkám, kitisztítjuk...

Paula: Ugy-e cucukám?.. (megcsókolja, Paula el.)

Egy hordár (lép be az üzletbe): No Goldberger ur, üzletet hozok. Tisztítson ki ezt a nadrág... a Liliom-utca 15-ből, zöld...

A folttisztító férj (szakértő szemmel nézi a nadrágot): Jól van, majd holnap hazaviszem.

III.

A folttisztító férj (belép a nadrágtulajdonoshoz: Huber ur, hazahoztam a nadrágot, amit tegnap a hordár hozott. Alapos pecsét volt, hol tetszett szerelni?)

Antal: Hagyja el, ráültem egy frissen mázolt padra a ligetben.

A folttisztító: Érdekes, egy hölgy ruháját is tisztítottam tegnap, az is éppen így járt.

Antal: Egy hölgy ruháját? (nevelve). Rózsaszínű?

A folttisztító: Csipkebetétes.

Antal: Persze. Nem tudja, kié az a ruha?

A folttisztító: Hogyne tudnám. Önt talán érdekli?

Antal: Nagyon is érdekel, hisz együtt szereztük a pecsétet egy padon.

A folttisztító: (ordítva) Mit? A szoknya is zöld? A nadrág is zöld? A pad is zöld? Legyen a maga oroája is zöld! (Pofonüt.)

IV.

... Ezután az elnök fölolvasta az orvos bizonyítványát, mely szerint Huber Antal huszonnégy napig állott gyógykezelés alatt a kapott zetek követ-

keztében. Egy-két tanut hallgatott még ki a bíróság, aztán kihirdette az ítéletet; a törvényszék Goldberger Károlyt a sok enyhítő körülmény figyelembevételével háromhetit szabadságvesztésre ítélte.

Vás.

TÁVIRATOK.

Kopenhága, július 16. Ide érkezett jelentések szerint Jütland különböző pontjain vasárnapra virradóra éj'el borzasztó vihar pusztított. Öt embert agyon-sújtott a villám. Sok ház és tanya elpusztult.

Tiflisz, július 16. A transzkaspiai vasut Mihailovszki állomásán megnyitották a Mihailovszk és Batum között készült naftavezetékét, amely 214 versz hosszu és évenként 60 millió pud naftát vezet át.

A délafrikai háború.

London, július 16. Egyre több jel mutatja, hogy a délafrikai háború befejezése után elkeseredett haró várható nemcsak politikai téren, de gazdasági téren is az angolok és hollandusok között. Az angolok a maguk részéről mindent megtesznek, hogy a fokföldi parlamentben és más testületekben a boerok legyenek kisebbségben és politikai hatalmukat gyöngítsék. Ezt oly módon vélik elérhetni, hogy a fölkelésben részt vett hollandusokat megfosztják állampolgári jogaitól és a hollandusok közé mindenütt angol gyarmatosokat telepítenek. A hollandusok azonban el vannak erre készülve s mindent megtesznek, hogy legalább gazdaságilag ártsanak az angoloknak. Mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy a hollandusok az angol gyártmányokat bojkottálják s ez a mozgalom már is széles körökben terjedt el. A fokföldi hollandusok, akik mostanig többségben vannak Fokföld fehérbőrű lakossága között, egyesületet alkottak, amelynek célja fogyasztási szövetségeket és áruárutárokat alapítani, hogy a hollandus parasztnak ne legyenek többé rászorulva az angol gyárosokra. Ennek a a nagyszabású vállalatnak alapítókéje már eddig hatofél millió korona.

A hollandus lakosság, néhány kevés lojális kivételével, kötelezte magát, hogy a szükséges árucikkeket német és amerikai gyárosoktól fogják beszerezni. Ennek következménye az lesz, hogy az angolok bevétele Fokföld, Port Elisabeth és Durban kikötőkön át legalább felével csökkenni fog s a hollandus vidékeken az angol kereskedők tömke fognak menni.

Az angolok különben nem panaszkodhatnak, hogy a hollandusok így harcolnak az angolok ellen, mert a hollandusok is a Rhodes Cecil által alapított délafrikai ligától tanulták meg ezt a fegyvert. A liga tagjai ugyanis 1898 áprilisban kötelezték magukat, hogy csakis oly üzletekben fognak vásárolni, melyeknek tulajdonosai tagjai a ligának. Így módon sikerült Rhodesnek egy szervezetbe egyesíteni Dél-Afrika majdnem összes lakosságát.

Bizonyos, hogy a hollandusok bojkottja által az angol kereskedőknek és gyárosoknak óriási veszteségük lesz, de még nagy kérdés, győztesek maradnak-e a gazdasági háborúban. Mert az angol tőkések erre a támadásra azzal fognak felelni, hogy elbocsátják összes hollandus tisztviselőiket és munkásaikat. Ezenkívül az angol párt mindent meg fog tenni, hogy a nagy hollandus többség a fokföldi parlamentben kisebbséggé változzék át s ha ezt elérték, akkor az amerikai és német árukra nagy vámot fognak vetni, úgy hogy a hollandus fogyasztószövetkezet nem fog tudni versenyezni az angol bevittel. A fokföldi angol pártot segíti nemcsak az angol kormány, de a fokföldi milliomasok is s így nagyon kétséges a gazdasági és politikai háború eredménye. Mindenesetre az angolok elkeseredett harcra lehetnek elkészülve, melyben a hollandusok csak a legvégső esetekben fognak engedni.

A filippinók sikere.

Madrid, július 15. A Heraldó egy manilai levelet közöl, amely azt jelenti, hogy a fölkélok törbe osaltak és elfogtak egy amerikai tabornokot és ötven katonát.

Árvizek.

Lemberg, július 16. A Dniester partján fekvő számos község sokat szenvedett az árvíz által. Körülbelül 300 ember kenyér nélkül maradt. A hatóságok eseeleges járvány ellen intézkedéseket tettek.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 16. A kereskedelmi miniszter e hó 19-ére konferenciára hivta meg a fatermelőket és a fatermeskedőket. A tanácskozás tárgya az autonóm vámtarifák.

Bécs, július 16. A Salm sorsjegyek mai húzásán a 42.000 koronás főnyeremény a 18.133 számra és a második, 4.000 koronás nyeremény a 68.172-es számra esett.

Bécs, július 16. Az osztrák kereskedelmi kamarák és az iparosok központi szövetségének képviselői ma a vámtarifák ügyében ankétet tartottak melyen a ruhaipar érdekelteit meggyeztek abban, hogy az 6 okkikre nézve fenntartandók a mostani vámtarifák.

Bécs, július 16. A gróf Waldstein sorsjegyek mai húzásán a 42.000 koronás főnyeremény a 73.510 számra és a 4.200 koronás második főnyeremény a 23.388 számra esett.

Fiume, július 16. Több havi szünetelés után ma először indult el a Loreley gőzhajó 400 vagton nyers cukor-akománnyal Filadelfiába. A cukorküldemény magyar gyártmány.

Bécs, július 16. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A mai határidőpiacon buza és rozs iránzata lanyhábbra változott. A magyar földművelésügyi miniszterium jelentése szerint a július első hetében előfordult zivatarkor sokkal kevesebb kárt okoztak, semmint hitték, de az azóta beállott pompás időjárás és a newyorki gyöngébb árfolyamjegyzések következtében az eladási kedv tetemesen emelkedett. Zárlatkor buza 12 fillérral, rozs 8 fillérral gyöngült, zab 3 fillérral maradt hátrányban, tengeri csak egy fillérral állott alacsonyabban, mint tegnapelőtt. Eladott: buza öszre 7.87—7.83, rozs öszre 7.11—7.09, zab öszre 5.55—5.54 koronán. Jegyzettek: tengeri július—augusztusra 6.05—6.07, szeptember—októberre 6.11—6.13, repece augusztus—szeptemberre 13.70—13.80 koronán. A készárú piacán nem volt vásárlási kedv. Üzletelenség mellett a gabonaműek iránzata hanyatló volt és buza, rozs 5 fillérral olcsóbban lett volna kapható, tengeriben a követelés 5 fillérral emelkedett. A tőzsde nagyon lanyhán zárult. Buza öszre 7.67, rozs öszre 7.03, zab öszre 5.51—5.53, tengeri július—augusztusra 6.03—6.04, szeptember—októberre 6.10—6.11 korona.

New York, július 16. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 9.10/16. (10.—) Aug-ra 9.09 (9.12). Októberre 8.28. (8.33). New-Orleansban helyben 10 1/2 (10 1/2). — Petroleum Stand white New Yorkban 7.85. (7.85). Stand white Philadelphianban 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsír: Western steam 7.17 (7.32). Rohe és Brothers 7.35. (7.45). — Tengeri iránzata gyenge. Júliusra 46 1/2. (49 1/2). Szeptemberre 46 1/4. (49 1/2). Okt-re 48.—.—.—.—. — Buzs iránzata állandó. Piros öszri helyben 83 1/2. (85 1/2). Júliusra 82 1/2. (83 1/2). Szeptemberre 81 1/2. (82 1/2). Okt-re 82.—.—.—. — Decemebre 82 1/2. (83 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2 1/4 (2 1/4). — Kávé: fair Rio 7. sz. 9 1/2. (9 1/4). Aug-ra 8.05. (7.90). Októberre 8.35. (8.15). — Liszt: Spring Wheat clears 2.50. (2.85). — Cukor: 4 1/2. (4 1/4). — On: 33.10 (33.95). — Réz: 16.25. (16.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 16. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) Buzs iránzata állandó. — Júliusra 76.—. (76 1/2). Aug-ra 76 1/4. (77.—). — Tengeri iránzata gyenge. Aug-ra 40 1/2. (44.—). — Zsír: Júliusra 6.72. (6.80). Szept-re 6.80. (6.87). — Szalonna short clear 7.45. (7.30). — Sériésús: Februarra —.—.—. — Júliusra 12.05 (12.40). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

A
Budapesti Napló
részére
Apró hirdetéseket
és
Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Leóna, Lipót-kört.
Fosch József, Váci-kört 80.
Öz. Véber Vimosné, Váci-kört 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Mesch utóda, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.
Kürthy Kálmáné, Harmincad-utca 1.
Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrassy-ut 50. Oktogon.
Deutsch Miksané, Andrassy-u. 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-kört sarok.
Sopronyi V., donány-nagyfőzsde, Kerepesi-ut 1.
Öz. Hallada Anna, Muzeum-kört 10.
Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarok.
Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFÉLEK.

Margit.

Oh áldott légy plátánok árnya
A tubarózsák szigetén,
Hol kék okos szeméből ismét
Rám tündökölt a régi fény!
Négy év alatt sok vesztéséről
Busongott panaszos szavam:
Oda a legszebb ifjúságom, —
Magának meg kis lánya van!

Nem is gondolja, hogy be rég már...
En is mintha csak sojteném...
Nem négy tavasz tűnt el azóta,
Csak egy, a legszebb, az enyém!
Nincs enyhe békém, búszke céloom,
Belátom, hogy haszontalan
Mind a remény, mind a lemondás...
Magának meg kis lánya van!

Hát Isten áldja, kék okos szem:
Hajója már ott integet!
A nyár zsbongó alkonyában
Ma szebb, mint máskor a sziget,
Ma ugy tudom, hogy szép a rózsza
A hervadásnak bájában, —
Tudom, hogy senkim, semmim sincsen, —
Magának meg kis lánya van!

Gergely István.

+ Peking téli szomerja. Peking most divatos.

Fájdalom, nagyon szomeru aktualitások teszik azzá, de bizonyos, hogy mindenki érdeklődik a rettenetes város iránt. Pichon kínai francia követőtől még a mult hónap végén levelet kapott a Figaro egy munkatársa. Abban a levélben a követ Peking társadalmi életéről írja többek között a következőket: Nem kell azt hinni, hogy a mennyei birodalomnak a külvilágtól teljesen elzárt fővárosának semminemű szórakozása nincsen. Itt is táncolnak, itt is rendeznek kotillont, hangversenyt, műkedvelői előadást és fényes ünnepségeket, éppen úgy, mint Európa nagy városaiban. Ezen a télen volt kotillont az orosz követnél, továbbá műkedvelői előadásokat rendeztek Labiche, Wolff és Capus darabjaiból és volt „bal paré” az angol követnél. És itt is voltak nemzetközi színelőadások angol, francia és német vígjátékokból. Koncertjeink nagyon gyakran vannak. Igen, Peking immár pusztuló századunknak a végén szórakozóhelyül alakul át. Hát még mi lesz akkor, amikor a tranz szibériai vasut építését beféjezik, s a hálóköösitársaság csakugyan felépíteti azt a hotelt, amelyet a mennyei birodalom fővárosába tervez. A Jad folyam partján akkor versenyre fog kelni a Bois de Boulogne-nyal s a mi szórakozóhelyeink fiókokat rendeznek majd be Pekingben.

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(40)

Foscarina összeszorította ajkait. Vad ösztön készítette arra, hogy védekezzék és sebezzen, mint valamely kétségbeesett harcban. Homályosan borongott benne a gyilkolás gondolata.

„Nem, nem lesz a tiéd!” S fölpattant ültéből zivataros vad erővel. Összeszorult markában cseréppé tört az üvegü, megsebezte ujjait és apró darabokban hullott a lábaihoz.

Hirtelenül föleszmélt a férfi, aki nem értette meg az asszony mozdulatlan hallgatását. Megnézte, merőn s látta, mint rajzolódnak földült arcára az eszelősség vonalai. Fájdalmában mormolt valamit, de hirtelenül heves türelmetlenség vett rajta erőt.

— Oh — szólt az asszony, leküzdve remegését — minő erős vagyok!...
Észrevette, hogy ujjáról esőpög a vér. Bekötötte zsebkendőjével. Azután az üvegcserepeket nézegette, amelyek ott ragyogtak a földön.

— A kehely eltört. Ne emeljünk-e neki sirboltot? Késérő volt a hangja, majdnem fanyar. Tompa nevetés torzította el ajkait. A férfi hallgatott, mintha kiábrándult volna, mintha tele volna szemrehányással.

— Utánozzuk Nerót!

Az asszony maga is érezte hangjának hamis csöngését, ötleetének fanyarságát, mosolygásának gonozságát. De nem tudott a lelken teljesen uralkodni. Rombolni, dúlni, pusztítani szeretett

+ Ebéd a víz alatt. Abban a korban élünk, a mikor a rendes étekezés már nem élvezet. A minap Párisban a fákon rendezett egy amerikai kiállítási biztos déjeunert, most egy érdekes ebédéről jön hír. Az Argonauta tenger alatt járó hajó föltalálója, Lake rendezte ezt az érdekes lakomát és pedig tizenhárom vendég tisztelőre. A társaság, mint New Yorkból jelentik, Bridgeportban beszállt az Argonautába, amely azután több angol mérőöldnyi utat tett meg mélyen a tenger színe alatt. Messzi a parttól, harmincöt láb mélységben megállott a hajó, mire föltalálták az ebédet, amely az utolsó falatig a tenger alatt járó hajón készült. A vendégek pompásan érezték magukat, csak néhány kapott a víz alatt kis fejfájást. Az Argonauta már a második víz alatt járó hajó, amelyet Lake kapitány épített. Acélből készült és sokkal kőkeletesebb az elsőnél. A hajó főadata az, hogy épp úgy lehessen vele a víz színén, mint a víz alatt járni, azonkívül pedig a tenger fenekén oszszni, hogy hajóromokat és elsüllyedt tárgyakat megtaláljanak. Éppen ezért nagyon erős váza van a hajónak, hogy ellenállhasson a mélységben a víz nyomásának. A víz fenekén szükséges levegőt tartótkban viszi magával az Argonauta. Ha a víz színén megy, csavar, ha a víz alatt megy, harminc lóerejű gázmotor hajtja. Azonkívül két kereke is van, amelyekkel lenn a tenger fenekén halad és hatalmas elektromos reflektorokkal keresi a hajóromokat. Ha a hajót a víz alá akarják sülyeszteni, akkor a fenekén levő tartókat megtöltik vízzel, ha pedig azt akarják, hogy feljőjjön, kiszivattyúzzák a vizet. A hajón van egy több tonna súlyú tuskó, ha ezt lekaposolják, a hajó magasba szökik. Amikor Lake kapitány bevárai a mélységben dolgoznak: telefon kőti össze őket a hajóval.

+ Menelik zenekara. Nemrégiben Pétervárból egy szállítmány hangszert indítottak unak Abessziniába. A hangszereket, amelyekre tízenyolc ezer rubel érték vallottak be, Menelik népus udvarának nagy fuvó zenekarának szánták. Maga Menelik rendelte meg a hangszereket, egy volt orosz katonai karmester is Abessziniába utazott, ahol mint udvari zenekarvezetőt alkalmazták.

+ Vérbosszu Spanyolországban. Spanyolország egyik vidéke még ma is klasszikus földje a vérbosszunak. Főképp Murcia környékén van sok bajuk a hatóságoknak ezzel a makacs hagyomány-nyal, amely a nép körében ugy kitart. Nemrégiben Villameven de la Fuente falucska egy félreeső helyén ráakadtak egy Manuel Ortiz nevű nagy becsülésben élő polgár holttestére. A halott szívé három törzsúrás járta át, s mindegyik halálos volt; hanem a rablőgyilkosság ki volt zárva, mert a halottnál nagyobb összeget találtak. Hosszasabb nyomozás után a vizsgálóbíró az erősen gyanúsított tízenyolcsz-

tendő Juan Lopez is elfogatta, aki csakhamar töredelmes vallomást is tett, de ezt is kijelentette, hogy csak szent kötelességet teljesített, amikor a gazdag polgárt megölte. Az áldozat ugyanis egykor viszálykodás közben megölte az apját. O akkor még csak nyolc esztendőös gyöngö fluska volt, nem tehetett semmit sem. Most azonban, hogy erős ifjává fejlődött, első kötelességének azt tekintette, hogy végrehajtja apja végső akaratát, aki haldokolva arra szólította fel, hogy halálát ne hagyja bosszulatlanul, a vérbosszu régi szokásához hűtlen ne legyen. Juan Lopez a barátai nagy ünneplésben részesítették, valóságos hősként üdvözölték s a fiu alighanem teljesen bántatlanul kerül ki az esetből, annyira bizonyos, hogy az esküdtek nem mernek szembe szállni a régi felfogással, mely a vérbosszu szentségét híven őrzik lelkében.

+ Egy temetetlen király. Nem is ismeretes, hogy az elhunyt XII. Alfonz spanyol király még nincs eltemetve, hanem csak be van balzsamozva s halotti lepellel beborítva az Escorial egyik légmentesen elzárt boltzatában fekszik egy márványlapon. Egy 1700. óta élő szokás miatt történik az. A halott mindaddig megmarad mostani helyzetében, amíg a mostani király egyszer meg nem hal. Akkor aztán eltemetik nagy pompával a halott királyt.

+ Kuruzslás a régi időkben. A Gyógyszerészeti Értesítő a régi magyar kuruzslásról közöl néhány adatot. Méliusz Péter Herbariumának a budapesti egyetemi könyvtárban levő példányához egy írott orvosi könyv van kötve. A XVII-ik század elejéről való kéziratban a különféle füvek erejére alapított orvosságok között érdekes kuruzslások is találhatóak, melyet világot vetnek a régi babonás gondolkozásmódjára. Ime az érdekesebb kuruzslások:

Az levelen ülő zöld békát vedd egy új fazékban fűdő alatt kemencébe, de te menj el onnat, hogy szavát ne halljad, mert megskitülisz. És mikor, hogy az sütő-kemencében immár porrá lőtt, megégett, vedd ki és vess az lakatban benne és megnyílik.

Ha az szarkának az fészket mindenütt bekötözik, hogy sohol be ne mehessen, bujj meg együtt a meglás, hogy oly füvet hoz, hogyha megkenni vele, mind elszakadoz. Oszten menj oda és keresd meg, hozd el, minden togságbul való szabadulásra hasznos. Ha bagolytak az fejét tedd az bal holnod alá s ha huszogatják is rád a kutyrát, nem ugat. Keresd az celidonia (Chelidonium) füvet Szent Péter napban, hordozd nálad, az is használ.

Az bankának az orrát hordozd nálad; ha ugyan méhet metszes is, nem mar.

Az fecske fiának az szemét szurd ki. Harmadnapra oly füvet hoz, hogy megkenni vele s meg-

volna, a gyöngédség és jóság minden nyoma kiveszett belőle s eltűnt minden reménye, minden illuziója. Vak gyűlölet lett benne urrá. És látta, hogy a férfi szemében ugyanaz a fény lobog, amely az övében.

— Megharagítottam? Egyedül akar visszamenni Velencébe? Maga mögött akarja hagyni a holt Nyarat? A víz nem mély itt, de van belőle bőven annak számára, aki le akar szállani a mélységbe. Akarja, hogy megpróbáljam? Szóljon, engedelmeskedem.

Majdnem sziszegő hangon mondta ezeket az örültségeket. S a férfi visszaemlékezett erre az arera: ugyanigy látta már egyszer a gyönyörű-rüség, a szenvedély, a szomorúság amaz éjszakáján. Összeszorult a szíve.

— Oh bocsásson meg, ha bántottam! — szólt s megragadta, megsimogatta a kezét, hogy lecsillapítsa. — De nem-e mind a ketten kerestük azt a pontot, ahova eljutottunk? Hisz magától nem jött semmi. . . .

— Semmi rossz. Nemde? Hát aztán! Sohse érzékenyedik el, ne siránkozzék! . . .

A part mentén lépdelt tova, a kapuk előtt, ahol a kofák még egyre árulgatták a holmijukat. A szó elhalt ajkain, csak szakadozott, göröcs nevetés, eszelős kockogáshoz hasonló, tört ki belőle. Stelio megijedt, halkan odasugott neki esítitő szokat:

— Feked meg magad, légy erős! Az istenre kérlek, Foscarina, könyörgök hozzád! Mindjárt a kikötőhöz érünk, mindjárt otthon leszünk. Majd beszélünk . . . S te majd megértesz . . . Oh hallgass rám! . . .

Attól tartott, hogy az asszonyt menten elpusztítja a szörnyű megrendülés. Kész volt minden percében, hogy segítségére siessen. De a művésznie sietve ment előre, száját befogta a zsebkendőbe kötött sebes kezével.

— Mi lett? Mi bánt?

Stelio sohasesm felelte el többé azt a szempárt, amelyet e percében látott. Halálos mozdulatlanság ült Foscarina szemében. S mégis mintha

látna valami látományt, a nélkül, hogy a maga akaratából nézte volna. Látott valamit, ami láthatatlan volt, monstrum-képet, amely eszelősségből bontakozott ki.

— Akarod-e, hogy itt megpihenjünk? Nem akarsz egy korty vizet?

Ujra a fundamenta dei Vetraira érkeztek. Ki tudja, mióta bolyongtak már, mióta kiszálltak a holt vizek mentén. Mennyi élet pergett le azóta? Mennyi árnyat hagytak maguk megett?

Gondolába ülték, az asszony beburkolozott köpenykejébe, s minden erejét megfeszítette, hogy visszanyerje önuralmát. De olykor-olykor mégis kitolult ajkairól az eszelős nevetés, belekiáltott a csöndbe, amelyben csak az evezőlapát ritmikus csapása hallatszott. Erősen összeszorította ajkait, szemei azonban halálos mozdulatlanságban függtek a végtelen láthatáron.

A laguna magára vette az est összes színeit. Fölesendültek a harangok. Ettől föléledt a lelke, könnyei megeredtek s remélete eltűnt.

Leesüggesztette karjait s egy szelíd mozdulattal odahajolt a barátja vállához. S ajkára tolt ez az egy szó:

— Bocsásson meg!

Attól a naptól fogva alázatos lett, valamennyi mozdulata bocsánatért látszott eszedezni.

És valamely új malasztos állapotot érzett. Mintha minden mozdulata könnyedebbé válnék, beszéde halk lett, lebegő léptekkel ment végig a szobán, valamely könnyed árny ült a szemén, amelyet nem mert a barátjára emelni. Attól való félelmében, hogy teherként nehezedik rá, hogy mutatja, egészen a sejtések világába költözött. Szinto megsejtette annak a másíknak gondolatait s mintha most vére ugyanabban a ritmusban csörgödezett volna, mint ama másíké. Költészetet és tudást szomjazva simult a költőhöz. És lassankint ideálja lett olyasvalakinek, aki hallgat és mindent megért. Megértette, hogy Stelio élete is egészen abban a nagy műben

gyógyul s olyan ép leszen az szeme, mint az előtt volt. De megvigyázd, azt kinek szurod az szemét, osztan öld meg és az gyomrában vagy egyéb aprólékában, ha megkeresed, leisz köveket. Egyik kőnek az a haszna, hogy ha keszben hordozod, senki sem lát; másíknak az veresnek este késen tedd le s ugy világosodik, mint az gyertya; harmadik az, kinek hályogos az szeme, kenjék vele és lehasítja az hályogot.

Az bakfívet (Betonioa off. vagy Csapó szerint Tragopogon prat.) ha nálad hordozod, nem fog rajtad az kötés.

—
+ Óra-szörnyeteg. A new-yorki lapok nagy lelkesedéssel beszélnek annak a kiállitásnak a cloujáról, amely 1908-ban lesz Saint-Louisban. Olyan nagy óráról van itt szó, amelyben kedvünkre bolyonghatunk majd. Karzatok és folyosók lesznek benne s a közönség kedvére megbámulhatja ennek az óriás gépezetnek a szerkezetét. Az óramú átmérője körülbelül harminc méter. Az óra nagy keréke egy tonna súlyu lesz.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Iparosok hitelvédegylete. Az Országos Ipar-egyesület végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy az építő iparosoknak, mint hitelezőknek, érdekei megvédésére az Országos Ipar-egyesület égisze alatt hitelvédegyület alakít. Ennek a hitelező védegyületnek megalakításában való részvételre felhívta a bizottság az összes iparosokat avval a kérelemmel, hogy az egyet végleges megalakulását megelőzőleg az Országos Ipar-egyesület helyiségeiben július 19-én oszótört-kön délelőtt 11 órakor tartandó előértekezleten saját érdeklükben okvetlenül megjelenjenek.

A Magyar Jelezslóbank 30%-os nyeremény-kötvényeinek tervszerű huszonharmadik sorosolása (nyeremény- és díjhuzás) folyó hó 25-én délután 4 órakor fog a bank helyiségeiben kir. közjegyző jelenlétében megtartatni.

Tenyészmarha-kiállítás és vásár. A Békésmegyei Gazdasági Egylet a földmívelésügyi miniszter támogatásával díjazással egybekötött tenyészmarha-kiállítást és vásárt rendez. A kiállítás és vásár szeptember 22-én és 23-án lesz. Az első napon bírálják az állatokat, a második napon megnyitják a kiállítást a közönség részére. Belépődíj nincsen. Bejelentések szeptember 15-éig eszközleendő a titkárságnál.

Vasutak bevétele. Az osztrák magyar államvasutársaság bevétele 1,594.688 korona (+ 80,092 korona.) A déli vasut bevétele 2,800.781 korona (+ 33,138 korona.)

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Swoboda

gyökerezik, amely öt tökéletesen elfoglalja. Érezte, mint megyen által az 6 alakja abba a készülő tragédiába, mint járulnak hozzá a mozdulatjai, a szavainak hangsulya annak a hősnőnek kialakításához, aki „az élet határain túl él.” Állandó tárgya lett az 6 hónap fűrkész tekintetének. És meggyőződött arról, hogy ilyen módon is testület-lekéstül birtokává lett a költőknek. Lassankint szinte egygyé lett a keletkezésben levő tragédia hősnőjével. Érezte, hogy rojtett szenvedélyes küzdelmei előkészítik őt a színpadi alakításra, a diadalra. Olykor szinte elvesztette magát szemben való őszinteségét és önmagá előtt is tragikai jellemmé vált, akit úgy tanulmányozott, mint a színpadi szerepeit.

Uj gyötrelmek támadtak ebből az érzésből. Félt annak a másíknak mindent átható, mindent felfedő tekintetéből. „Ó majd kiolvassa belőlem azokat a néma szöveget, amelyeket képzeltem hősnőjének ajkára ad s énnekem el kell majd azokat mondanom a színpadon, kendőzött orcaival.” Kétségbeesetten erőlködött azon, hogy mássá legyen, hogy ne hasonlítson ahhoz a képzelte alakhoz. Vajjon nem szerepelt-e abban a darabban is egy szerelemre és diadalra vágyakozó szűz, s nem szerepelt-e benne egy szerető asszony, nem ifju többé? S legnagyobb erőfeszítésébe került, hogy megszabadítsa magát az új gyötrelmetől s belenyugodjék sorsába. „Kell, hogy mindennem a tied legyen. Megelégszem azal, ha látom, hogy gyönyörködöl az életben. Velem pedig tégy, amit akarsz.”

A költő pedig szerette őt azokért a váratlan viziókért, melyeket az asszony benne kelte. Csodálkozott azon, hogy egy are vonalai, egy test mozdulatjai ily nagy mértékben képesek megtermékenyíteni az ő elméjét. Egy napon meglepő képet látott. Az asszony nesztelen léptekkel jött be a szobába, végtelenül nyugodalmas fájdalom út az arcán.

(Folytatása következik.)

Károly kereskedő Villaoh, Vauzetta József kereskedő Roveredo, Dergaur István házaló Gloggnitz, Feiler Osias kereskedő Sámbar, Depszer Károly kereskedő Szentes, Popper Fülöp kereskedő Prága, Weisz Ábrahám kereskedő Satoraljaújhely.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 40 korona pénzben, 40-50 korona árban. Bécsben az iránzat valamivel szilárdabb. A nyersszesz ára 44-40 korona pénzben, 45.— korona árban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székess-tvárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi július 16. Készlet 555 darab. Érkezett 1330 darab. Összesen 1885 darab. — Eladatott 885 darab. Maradt 1000 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 88—92 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 88—94 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 88—94 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 84—90 koronáig. Malac — korona 100 kilonként. A vásár lanyha volt.

Bécsi vágómarhavásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavására felhajtottak 3872 darab magyar, 489 darab galíciai, — darab bukovinai, 735 darab németországi, — összesen tehát 5096 darab szarvasmarhát. Köztiük 1400 silány.

Jegyzék: 100 kilogrammonként élő sulyban: magyar hizóökr I. minőségű 68—76 fillér, kivételesen 78— fillér, II. minőségű 62—67 fillér, III. minőségű 54—61 fillér, galíciai hizóökr I. minőségű 74—77 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 66—72 f., III. minőségű 55—65 f., német hizó ökr I. minőségű 76—78—79—80 f. kivételesen 82 fillér, II. minőségű 68—75 fillér, III. minőségű 60—67 fillér. Silányabb ökr 50—60 fillér, bika és tehén 100 kilogrammonként 46—71— korona.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, július 16.

A buza-üzletben megnyitáskor lanyha volt a hangulat és az eladók árendéje mellett sem fejlődött nagyobb forgalom. Forgalomba került 10,000 métermázs buza 15 fillérel alacsonyabb áron. Szombaton délután vámkülföld részére eladtak 4000 métermázs szerb búzát 76—77 kilogrammost 6-30 koronás árfolyammal készpénz fizetés mellett. Rozsban csendes volt az üzlet és az árak 10 fillérel csökkentek.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 50 k. 7 K. 65 f., 500 mm. 80 k. 7 K. 55 f. (par. uj), 100 mm. 79-5 k. 7 K. 60 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 60 f., 600 mm. 78-5 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 78-8 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77-8 k. 7 K. 60 f. 650 mm. 78-5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 60 f.

Biharvidéki: 100 mm. 77 k. 7 K. 35 f. Pestmegyevidéki: 100 mm. 79 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 35 f.

Fehérmegyevidéki: 150 mm. 76-4 k. 7 K. 02 1/2 f. (üszkös), 150 mm. 75-4 k. 7 K. 02 f. (üszkös).

Marosi: 2400 mm. 77 k. 7 K. 80 f. Raktárára: 2500 mm. 78 k. 7 K. 45 f., 2000 mm. 75 k. 7 K. 17 1/2 f.

Szerbiai: 1000 mm. 77 k. 6 K. 20 f., 3000 mm. 77 k. 6 K. 20 f.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 250 mm. 6 K. 55 f. (három hónapra), 100 mm. 6 K. 45 f. (három hónapra), 200 mm. 6 K. 47 1/2 f. (három hónapra).

Uj rozs: 300 mm. 6 K. 62 1/2 f. paritásra, júliusi szállításra.

Népszárazás mellett.

A kézzaru hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként — A minőség hektoliterenként: és kilogrammonként.

Buza	kilo	10 kilogramm		100 kilogramm	
		6-10	6-10	6-10	6-10
iszavidéki	0	75	7,06	7,16	79
"	"	79	7,15	7,40	80
"	"	78	7,10	7,40	81
"	"	78	7,10	7,15	81
fehérmegyei	0	75	7,10	7,10	79
"	"	75	7,10	7,10	80
"	"	77	7,15	7,40	81
"	"	77	7,15	7,45	81
pestvidéki	0	75	7,10	7,10	79
"	"	79	6,95	7,10	80
"	"	77	7,10	7,10	81
bánási	0	74	7,15	7,45	80
"	"	76	7,10	7,10	80
"	"	76	7,10	7,20	81
"	"	77	7,10	7,10	81
bákai	0	72	6,90	7,10	79
"	"	74	6,95	7,30	80
"	"	74	7,15	7,4	80
"	"	73	6,9	6,9	79

Egyéb gabonafélék		kilo	10 kilogramm	
			6-10	6-10
Rozs	uj elsőrendű	—	6,00	6,70
"	másodrendű	—	5,25	6,40
Arpa	elsőrendű	—	5,90	6,10
"	másodrendű	—	5,00	5,40
Zab	elsőrendű	—	5,35	5,4
"	másodrendű	—	5,00	5,20
Tengeri	elsőrendű	—	5,81	6,00
"	másodrendű	—	5,00	5,20
Repece	elsőrendű	—	—	—
"	másodrendű	—	—	—
Köles	elsőrendű	—	—	—
"	másodrendű	—	—	—

A határidőzlet: folyamán a következő köte-

sek történtek:
Buza októberre . . . 7,62—7,56
Rozs októberre . . . 6,71—6,70

Zab októberre . . . 5,20—0.—
Tengeri májusra (1901.) . . . —
Tengeri júliusra . . . 5,84—5,83

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza októberre . . . 7,56 pénz 7,57 ár
Rozs októberre . . . 6,69 " 6,70 "
Tengeri júliusra . . . 5,82 " 5,83 "
Tengeri augusztusra . . . 5,86 " 5,81 "
Tengeri májusra (1901.) . . . 4,66 " 4,67 "
Zab októberre . . . 5,18 " 5,19 "
Repece augusztusra . . . 13,30 " 13,40 "

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre . . . 7,51—7,52
Rozs októberre . . . 6,68—6,67
Zab októberre . . . 5,20—5,21
Tengeri júliusra . . . 5,53—5,54
Repece augusztusra . . . —

A budapesti értéktözsde.

A mai értéktözsde a holt idény összes tüneteit tárta elénk, mely merő üzlettelenségben és csaknem változatlan árfolyamokban nyílvánult. A zárlat felé olesőbb külföldi jegyzések befolyása alatt az iránzat ismét gyengébb lett s a zárlat napi legalacsonyabb árak mellett történt. A helyi piac teljesen el volt hanyagolva.

A déli tözsde befolyása miben sem különbözött előzőitől. Az üzlettelenség és nyomott hangulat továbbra is reakciós árakban talált kifejezésre. Az összes értékek lemorzsolódtak s legalacsonyabb árnívóban megállandósultak.

A helyi piac üzletellen és bányadt iránzatu volt. Némi üzlet Rimában fejlődött igen alacsony árak mellett, ugyszinte Kőzuti ismét 1—2 koronával olesőbb, míg városi villamos-részvények, fedezések folytán, végül némileg megszilárdultak.

A valutapiac változatlan.

Az előtözsde: gyenge.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 693.—693,50. Osztrák hitelrészvény 671,80—673,75. Osztrák-Magyar államvasut 663,75—664,50. Rimamurányi részvény 510.—512.— korona.

A déli tözsde: továbbra lanyha.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 687.—691,75. Osztrák hitelrészvény 670,90—672.—. Osztrák-magyar államvasut 663.—664.—. Rimamurányi vasúti részvény 509.—512.—. Kőzuti vasut 589.— korona.

Forgalomba került: 4%-os magyar koronajáradék 91.—. Salgótarjáni közszénbánya részvény 627.—. Magyar cukoripar részvény 1884.—. Városi villamos vasut részvény 292,50—298.— korona árfolyammal.

Utótözsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 672.—. Magyar hitelrészvény 689.—. Leszámitoló bank részvény —. Rimamurányi vasúti részvény 551.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 664.—. Kőzuti vaspálya részvény 588.—. Villamos vasut 298.— korona árfolyammal.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:*)

I. Államadósság.			
a) Magyar Államadósság.			
	Pénz	Áru	össz. Áru
	100 kor.-kint	100 kor.-kint	100 kor.-kint
Aranyárakék 4%	97,60	97,60	97,60
Koronajáradék 4%	97,95	91,35	189,30
Közüti vasúti kötvények 5%	97,60	95,80	193,40
Államvasut arany-kölcsön 4%	100,00	101,50	201,50
Államvasut ezüst-kölcsön 4%	98,90	100,10	199,00
Vasútközlés 4%	74,50	77,50	152,00
Magyar nyaraló-kölcsön 6%	158,50	169,50	328,00
Tízal sorozás 4%	—	—	158,50
b) Osztrák Államadósság.			
Egyes papíráradék 4%	97,25	97,75	195,00
Egyes osztrájaradék 4%	97,00	97,00	194,00
Aranyárakék 4%	99,25	99,25	198,50
c) Idegen Államadósság.			
Belgár vasúti kölcsön 4%	79,50	80,70	160,20
II. Más kölcsönök.			
Budapesti fővárosi kölcson 4%	92,00	92,00	184,00
Temes-bányavölgyi kölcson 4%	92,00	92,00	184,00
IV. Elsőbbségi kötvények.			
Adriai elsőbbségi kötvény 4%	97,00	97,00	194,00
Kőzuti vasut 4%	92,00	92,00	184,00
Budapesti vasut 4%	91,00	91,00	182,00
Kassa-óderbergi 1880. évi 4%	91,00	91,00	182,00
Kassa-óderbergi 1881. évi 4%	91,00	91,00	182,00
V. Bankok részvényel.			
Bankjegyzetel. —	180,00	180,00	360,00
Első m. iparbank —	320,00	320,00	640,00
Pénzes hitelbank —	100,00	100,00	200,00
Ferencvárosi bank r. t. —	210,00	210,00	420,00
Házi bank —	210,00	210,00	420,00
Horvát-szlavon jegyzetel. —	210,00	210,00	420,00
Kereskedelmi bank —	210,00	210,00	420,00
VI. Takarékpénztárak részvényel.			
Bélacon —	201,00	201,00	402,00
III. költet. —	210,00	210,00	420,00
— részvényt. —	150,00	150,00	300,00
Budapesti tak. és szolg. r. társ. —	410,00	410,00	820,00

* Az I—V. alatt jegyzett papírok árfolyamai 100 koronánként értendőek, a VI—XVI. alatt jegyzett köte-pek azonbanként koronákban.

III. Zaloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bonds and interest rates, including entries like 'Bécsi városi lakhatók', 'Egyes. 10%', 'Központi bank', etc.

VII. Biztosító társaságok részvényei.

Table listing insurance companies and their share prices, such as 'Bécsi biztosító', 'Egyszerű', 'Egyszerűsített'.

VIII. Gözmalomok.

Table listing steam mills and their prices, including 'Körmend', 'Ménfőcsanak', 'Viktória'.

IX. Ényák és telegyárak részvényei.

Table listing textile and mill shares, such as 'Brassó ényák', 'Budapesti telegyár', 'Egyszerű telegyár'.

X. Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing iron works and machine factory shares, including 'Győrszentmiklósi', 'Dunaújvárosi', 'Győr'.

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Table listing printing houses and their share prices, such as 'Athenaeum', 'Franklin', 'Könyvnyomda'.

XII. Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing foreign companies and their share prices, including 'A.H. wagg. vállalat', 'Egyszerű', 'Egyszerűsített'.

XIII. Kérelkedés vállalatok részvényei.

Table listing companies with requests and their share prices, such as 'Adria tengheral.', 'Egyszerű', 'Egyszerűsített'.

XIV. Sorozatok.

Table listing series of bonds and their prices, including 'Bazilika', 'Bécs városi', 'Budapesti'.

XV. Pénzjegyek.

Table listing banknotes and their values, such as 'Vért arany', '10 frank arany', '20 frank arany'.

XVI. Külföldi váltók (látra).

Table listing foreign exchange rates for various cities, including 'Amsterdam', 'London', 'Német piac'.

A budapesti terménytőzsde.

A terménytőzsde a szezonnyel hangulatkan megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:
Jegyzések: Heremag: lucerna magyar... korona, vörös aprószemű... korona, vörös érdélyi... korona, vörös bánsgói... korona, középszemű... korona, nagy szemű... korona, Disznószir: budapesti 55.50-56... korona, vidéki... korona, Táblaszalonna: lézenszáritott vidéki... korona, városi 4 darabos 47-48... korona, 3 darabos 53-54... korona, füstölt... korona, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség... korona, 120 darabos... korona, 100 darabos... korona, 85 darabos... korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség... korona, 100 darabos... korona, 85 darabos... korona, Szilvaiz: szlavóniai... korona, szerbiai 18-18.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előzősden gyenge volt a hangulat. Déli tőzsde is gyenge maradt kínai hirtelen. Zárlat változatlanul gyenge, üzletlenc.
Beccs, július 16. (Magyar értékek számlája.) 4% aranyjárdék 115.40. Fizikai és szegedi kölcsön sorsjegye 139.-. Magyar vasút kölcsön ezüstben 99.80. Magyar keleti vasúti díjazsi kötvény 117.50. Magyar leszámítási és pénzügybank 158.-. Rimányvári vasműrészvény 510.50. Magyar koronajárdék 91.05. 4% os Magyar földterem. kötvény 90.50.

Magyar hitelbank részvény 681.-. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegye 158.53. Kassa-oderberci vasúti részvény 350.-. Magyar kereskedelmi bank 2600.50.

Bécs, július 16. (Osztrák értékek számlája.) 4 1/2% papírjárdék 97.80. 4% os osztrák aranyjárdék 115.55. 1860-iki sorsjegy 134.50. Osztrák hitelsorsjegy 387.-. Angol-osztrák bank 278.-. Bécsi bankkezesítélet 494.-. Osztrák-magyar bank 1712. Déli vasút 111.50. Dunagőzhajózási részvény 742.-. Dohányrészvény 287.-. Császári és királyi arany 11.36. Német bankváltók 118.55. 4 1/2% oszt. járdék 97.45. Osztrák koronajárdék 97.45. 1884-iki sorsjegy 104.-. Osztrák hitelszerződés részvény 671.-. Unionbank 557.50. Osztrák Länderbank 417.-. Osztrák-magyar államvasút 684.50. Elbavölgyi vasút 465.-. Alpési bányarészvény 441.-. 20 irankos arany 19.32. Londoni váltóár 242.37. Bécsi Tramway Lít. A. 269.-. Bécsi Tramway Lít. B. 292.-. Lípót 400.-. Az irányzat nyomott.

Bécs, július 16. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni maestoforgalomban a várakokat a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 671.50 Magyar hitelrészvény 691.-, Angol-Osztrák bank 278.-, Bécsi bank egyesület 434.-, Union bank 558.-, Länderbank 416.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 684.50, Lombard 111.-, Elbavölgyi vasút 466.-, Eszaknyugati vasút részv. 458.-, Dohányrészvény 288.-, Rimányvári vasút 511.-, Alpési bányarészvény 440.50, Májusi járadék 97.80. Magyar koronajárdék 91.05, Török sorsjegyek 106.50, Német birodalmi márká 118.62, Napoleon d'or 19.30.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, július 16. (Tőzsdei tudósítás.) A kínai hírek és a vasiparrioról szóló kedvezőtlen jelentések, valamint a nagyfokú üzleti kedvetlenség hatására a tőzsde alacsony árfolyamokkal indult különösen iparértékekben. A bankértékek hanyatlása nem volt jelentékeny. Egy ideig kedvezően hatott az a hír, hogy a pekingsi idegenek immár kétségtelen meggyilkolása újabb biztosítékot nyújt a hatalmaknak a kínai kérdésben való egyeztetésére nézve. Az üzlet szűk keretben mozgott. Magánleszámítási kamatláb 4 1/2%.

Berlin, július 16. (Zárlat.) 4 1/2% os papírjárdék 97.80. 4% osztrák aranyjárdék 115.55. Elbavölgyi vasút 465.-. Magyar koronajárdék 97.45. Osztrák-magyar államvasút 684.50. Kassa-oderberci vasút 350.-. Bécsi váltóár 84.25. Magyar vasút beruházási kölcsön 101.50. Alpési bányarészvény 287.-. Discont-Commandit 174.30. Általános villamosdíj Edison 226.-. Gelsenkircheni 187.-. Laurakohó 209.-. 4 1/2% oszt. járdék 97.45. 4% osztrák aranyjárdék 97.80. Osztrák hitelrészvény 671.50. Déli vasút 25.60. Károlyi Lajos vasút 25.60. Orosz bankjegy 216.05. 4% oszt. járdék 97.40. Török dohányrészvény 287.-. Olasz járdék 93.-. Magyar hitelbank 171.-. Dynamit Trust 147.90. Harpeni 181.90. Az irányzat kedvtelen.

Berlin, július 16. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyzáróközött magyar aranyjárdék 96.60. Magyar koronajárdék 97.75. Osztrák hitelrészvény 209.40. Osztrák-magyar államvasút 140.75. Déli vasút 25.60. Eszaknyugati vasút 465.-. Elbavölgyi vasút 465.-. Orosz bankjegy készpénz 216.05. Buschtchradai 216.-. Orosz bankjegy (Ultimo) Lombard 171.-.

Hamburg, július 16. (Zárlat.) 4 1/2% oszt. járdék 97.80. 1890. sorsjegy 133.-. Déli vasút 25.60. 4% osztrák aranyjárdék 97.-. Osztrák hitelrészvény 209.40. Osztrák-magyar államvasút 140.50. Olasz járdék 92.70. 4% magyar aranyjárdék 96.20. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, július 16. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 97.80. 4% osztrák aranyjárdék 97.30. Magyar koronajárdék 96.65. Osztrák-magyar bank 121.50. Déli vasút 25.60. Elbavölgyi vasút 465.-. Londoni váltóár 204.17. Bécsi bankkezesítélet 123.60. Villamos részvény 127.50. 4% osztrák magyar aranyköcsön 97.-. 4 1/2% oszt. járdék 96.50. 4% magyar aranyjárdék 96.50. Osztrák hitelrészvény 209.10. Osztrák-magyar államvasút 140.60. Eszaknyugati vasút 465.-. Bécsi váltóár 84.20. Párisi váltóár 812.33. Unionbank 221.-. Alpési bányarészvény 221.-. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, július 16. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Arfvilágok januárja. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 209.50 Osztrák-magyar államvasút 174.30. Déli vasút 25.60. Osztrák aranyjárdék 97.80. Olasz járdék 93.-. Laurakohó 210.25. Harpeni 184.40. Discont 421.-. Alpési 421.-. Bécsi bankkezesítélet 188.10. Az irányzat szilárd.

Páris, július 16. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút 140.50. 4% osztrák aranyjárdék 96.50. Osztrák Länderbank 417.-. 3% francia járdék 102.27. Ottobanbank 533.-. 3 1/2% francia járdék 102.27. Alpési bányarészvény 287.-. Déli vasút 25.60. Magyar aranyjárdék 97.80. Párisi bankrészvény 10.37. Olasz járdék 91.50. Francia törleszt. járdék 93.-. Osztrák hitelszerződés részvény 671.-. Török dohányrészvény 314.-. Az irányzat javult.

Budapesti-kőhányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 16. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 60-61 fillérig. Öreg közep (páronként 300-340 kilogrammra terjedő súlyban) 58-59 fillérig. Fiala nehéz (páronként 220 kilogrammon felüli súlyban) 64-66 fillérig. Fiala közep (páronként 251-280 kilogrammra terjedő súlyban) 64-65 fillérig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogrammra terjedő súlyban) 63-64 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) krajcárig. Közep (páronként 240-260 kilogramm súlyban) krajcárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammra terjedő súlyban) krajcárig. III. Romániai: Nehéz (páronként 220 kilogrammon felüli súlyban) fillérig. Közep (páronként 250-280 kilogrammra terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogrammra terjedő súlyban) fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogrammra terjedő súlyban) fillérig. Közep (páronként 250 kilogrammra terjedő súlyban) krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 94-96 fillérig. Közep (páronként 240-260 kilogrammra terjedő súlyban) 93-94 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammra terjedő súlyban) 93-94 fillérig. Sertés létszám: 1900. júl. 14. napján volt készlet 44387 darab, 1900. július 15. napján felhajtott 95 darab, 1900. évi július 15. napján elszállított 522 darab, 1900. július 16. napjára maradt készletben 43.960 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 16. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter az államépítészeti hivatalok személyzeti létszámában Kerekes Andor, Herzegh Sándor és Heintz Frigyes okleveles mérnököket kir. szerződésrökök, a tengerészeti hatóság Kompolthy Jób budapesti születésű, ker. h. hadmagyot hosszujáratu tengerészeti kapitánnyá nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Van Mons Alfréd turóczi-sz. mártóni állami polgári iskolai rendes tanítót, jelenlegi minőségében, a pancsovai állami polgári és felső kereskedelmi iskolához, Perdy Emil fogarasi állami polgári iskolai rendes tanítót, jelenlegi minőségében a hosszafalusi állami polgári iskolához, Demény Rill Vilma kapuvári állami polgári leányiskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében, a szombathelyi államilag segélyezett közösi polgári leányiskolához, Gyurász Irén közösi államilag segélyezett közösi polgári leányiskolai segédtanítót, jelenlegi minőségében, az újvidéki állami polgári leányiskolához; Lehotzky Vilmos tornói állami elemi iskolai tanítót a dubravai állami elemi iskolához jelen minőségében, Adam János petrillai-deákbanyai állami elemi iskolai tanítót a tornói állami elemi iskolához jelen minőségében; Mayor Janka rutkai és Fischer Margit facseti állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

Nemmagyarosítottok. Stern Gáspár szentmihályi illetégségi, ugyanottani lakos vezetőeknének, kiskoru Singer József miskolci illetégségi, ugyanottani lakos vezetőeknének Sándorra kért átváltatásáa belügyminiszteri rendelettel megengedettett.

Pályázatok. Aljegyző a tenkei járásbírósnágnál 2 hét. Hivatalosolga a satoralja-ujhelyi járásbíróshoz a torlai törvényekhez, a szigetvári járásbíróshoz 6 hét. Segédsz. tealkönyvezett a fogarasi járásbírósnágnál 2 hét. Adótárnok a puchói adóhivatalnál 2 hét. Díjnok az erzsébetvárosi járásbírósnágnál 2 hét. Aljegyző a brassói törvényeszkúknél két hét. Segédárnyata és anya a kecskeméti tanítóárva-háznál augusztus 10-ig. Tealkönyvezett a szardahelyi járásbíróshoz 2 hét. Irnok a vizikáni járásbíróshoz augusztus 8-ig. Irnok az orsovai járásbíróshoz két hét Ellenfor a sz. kereszturi adóhivatalnál 14 nap. Hivatalosolga a puji járásbírósnágnál augusztus 12-ig.

Napirend.

Naptár. Kedd, július 17. — Római katolikus: Elek hv. — Protestáns: Elek. — Görög-ortodox: (július 4.) Krét Andr. — Zsidó: Thamus 21. — A nap két 4 óra 5 percek — Nyugszik 7 óra 33 percek. — A hold két 9 óra 54 percek. — Nyugszik 10 óra 13 percek délelőtt. A földmívelésügyi miniszter fogad délután 4 órakor. Nemzeti múzeum: Régiségára nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépti-dij mellet megtekinthető.

A bulai szinkörben a Cyrano de Bergerac huszonötödik előadása.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton, nyitva délelőtt 8-12 óráig és délután 2-6 óráig.

Alondó művészi a városiigeti műcsarnokban nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépti-dij nincs.

Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva d. e. 9-1 óráig.

A iparművészeti múzeum és iparművészeti társuláa állandó bazarja nyitva délelőtt 9-1 óráig.

Telencolgiai iparmúzeum nyitva d. e. 9-12 óráig és d. u. 3-5 óráig.

Földtani múzeum (Stefánia-ut 14. sz.) nyitva délelőtt 10-1 óráig. Belépti-dij 1 korona.

A összes könyvtárak zárva vannak.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-12 órától délután 2 óráig. Tűzokozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítás. a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a hazai-ipari kiállítás (melvben az üzletvezetőség árusítókai is eszközöl) a városiigeti iparszerknokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 óráig 4 óráig. A külföldi (kirendeltségek központi üzletvezetősége Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körut 32. szám alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. —

Budapest, július 16. A közepEurópai maximum kiterjeszkedve elborította az egész kontinentet, és a lógnomás csakis a távol északra sülyedt. E helyezethez képest az időjárás ma is általánosan derült, száraz és meleg. Nálunk is derült ég mellett általánosan száraz és meleg az idő. A hőmérséklet mára még emelkedett. Küldés: Az uralkodó időjárásban változás nem várható.

Vizállaás.

Table with columns for location (e.g., Buda, Pécs, Győr, Szeged, Debrecen) and water level measurements for July 15 and 16.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ
Kerepesi-ut 21.
Kedd, 1900. július hó 17-én.
A Kisfaludy Színház tagjainak előadása.
A csodabemlék.
(Rabbi Joeselmber.)
Dalljáték 4 felvonásban. Irta Goldfaden Ábrahám
Magyar szinre átdolgozta Kövessy Albert. A verseket írta Makai Emil.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(Budán, a Krisztinavárosban.)
Kedd, 1900. július hó 17-én.
Cyrano de Bergerac.
Romantikus dráma 5 felvonásban. Irta Edmond
Rostand. Franciából fordította Ábrányi Emil.
Személyek:
Cyrano Pethes Ragueneau Krémer
Christián Szabó Le Bret Sebastyén
Guiche gróf Klenovics Carbon Szilágyi
Lignière Radványi Jodelet Szalai
Valvert Stoll Liza Tárnoky
Roxan! T. Hadrik Mártha Pajor
Mont Floury Faragó D'Artagnan Eröss
Belleroze Sándor Margherite Kissné
Kezdeté 7 óraker

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Kedd, 1900. július hó 17-én.
Gyöngyi Izsó vendégtelléptével.
Uj Szulaim
vagy: Abszolút Jakab, Jeruzsálem fia.
Létrányos parodisztikus bohózat énekkel és táncal
egy előképben és 3 felvonásban. Irta Feld Máttyás.
Zenéjét szerzette Barna Izsó.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárfeladás 1/2-8-kor. Az előadás kezdete 1/2-9-kor.
A Mulató 100-ra szellőztetve van.
Mérsékelt nyári időny helyárrakkal.
Ma
nagy Varieté előadás
Fenomenális! Uj!
A világ legnagyobb attrakciója!
Joe Frank Jakson
érdekes amerikai Polo bicikli játékosok, (Játékok Trans-
val és angol.)
The Martens német ének négyes.
BERGER TESTVÉREK
szájharmonika művészek, madár- és állathangutánzó.
Felső bajorországi táncosok.
Les Sor Borbon's
szicíliai énekes és táncosok.
Ugymint fellépte az összes ujjonnan
szerződött műtereknek.
Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dohány nagy-
társaság, Karoly-körút 26. és a Mulató nappali pénz-
tárnál.
A mulató villanyos világítása saját gépei által esz-
közöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyá-
rosok által készültettek.

NÉMETFÖLDI KIRÁLYI
CARRÉ-CIRKUSZ
Carré Miksa igazgató.
Ma este 7 és fél óraker:
nagy előadás.
Fellépnek a jelenkor legjobb légvontgúsejai
THE 3 METEORS
a „levegő csillagjai”
A legjobb iskola- és szabadon időmított lovak elő-
vezetése Carré Miksa igazg. által. Fellépnek
Do-Mi-Sol-Do
kómikus zene-ecceptrikusok és az összes szerződött
művészek. **Élőképzésben:**
Egy művészünnepély.
Nagy kávéház némajáték ballettel.

Torna eszközök, függő-ágyak
kötélárak és mindennemű
háló ipartelepe.
Ponyvák, zsákok, ruhaterítő kötelek fe-
hér kenderből, szinegek, dohány- és re-
bzsinórok, kendertömők és hevederek.
Valódi angol lawn-tennis, foot-
ball és halászi készletek
gyári raktára.
SEFFER ANTAL
Budapest. Központi városház épület
Károly-u. 1. bolt sz. 12. Gondos kiszol-
gálat. Vidékre árjegyzék szerint. Költsé-
gvetés tornatermek teljes berendezésére
kivánatra díjmentesen.

3% Magyar Jelzálog-sorsjegyek
Huzás július hó 25-én.

Évente FÖNYEREMÉNY
4 huzás. **200.000** korona.

Közpénz mellett a napi árfolyam szerint a 208 kor.

RÉSZLETFIZETÉSRE:
1 sorsjegy 36 havi részletfizetésre 4 7 kor. 10 fill.
1 sorsjegy 24 havi részletfizetésre 4 10 kor. 2 fill.
1 sorsjegy 12 havi részletfizetésre 4 18 kor. 70 fill.

Az első részlet lefizetésénél a részletet ki-
szolgáltatjuk, azonnali játékkal. Az 1888. évi
XXVI. t.c. értelmében a 3% sorsjegy-kamatok
már a részletfizetés kezdettől fogva a részlet-
tulajdonost illetik.

IGÉRVÉNYEK
3% Jelzálog-sorsjegyekre
a 4 korona bélyeggel együtt.
3% osztrák földhitel-sors-
jegyekre. Huzás augusztus
16-án, a 3 1/2 korona bélyeggel együtt. Mindkét
igérvény együttesen 7 korona.

„MERCUR”
VÁLTOZLETI RÉSZV. TÁRSASÁG
Budapest, V., Arany János-utca 31.

ÉN ZT
SORSJEGYEKRE
ÉS
ÉRTÉKPAPIROKRA
(visszaadható tel-
esés szerinti kisebb
részletekben is) bar-
mily összegig igen
olcsón ad
KOVÁRY ARMIN
bank- és váltóüzemi
osztályszaktatók-főel-
járó.
17. ker. Ferenciek-ter.
Gróf Cziráky-palota.

**Faimitáció Leve-
lező-Lap** csokorral (60-
virág) több mintában 1
drb 25 kr. 5 drb 1 frt
10 kr. Az összeg előzetes
beküldése ellenében hár-
mentve küldi meg a „Bu-
dapesti Napló” kiadóhiva-
tala József-körút 18.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP lan PAP lan PAP lan

1 összehajtható vaságy 10.—
3 db kivethető matraccal 10.—
1 db rouge paplan 1.80
1 db rouge paplan prima 2.20
1 db satin cachmir paplan 3.20
1 db atlasz cachmir paplan 4.80
1 db atlasz selyem paplan 8.—
1 db fodros atlasz selyem
paplan 12.—
1 db jó vászonágy levedő 1.30
1 db jó paplan 2.—
1 db fanel ágy pokróc 1.80
1 db gyapjú ágy pokróc 4.50
1 db jó löpökör 1.70
1 db szegelt löpökör 4.50
1 lovarrott szalmásrúd 2.20

1 acél sodrony ágybetét 5.—
1 sengerfü matracc 4.50
1 Afrique matracc 5.50
1 Jászor matracc 12.—
1 ruganyos ágybetét 1.—
1 nagy szőnye szőnyeg 2.50
Puló szőnyeg 25 kről fölfebb
1 labak tunis függöny 1.50
1 sztergályozott függöny-
1 tartó 1.50
1 labak csipke függöny 3.50
1 bouret ágyterítő 2.50
2 gyapjú ágy- és 1 asztal-
terítő 11.—

GICHNER JANOS és TÁRSA
paplan, matracc és háttérősszű gyárosok, szőnyeg, függöny-
árak és asztalterítő árak nagy választékban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Nem tozódó árakat kisorsolunk. Vagy a házi vásárlásunk

Nyarálók

„The Gresham”
életbiztosító-társaság Londonban.
Magyarországi fiók: Budapest,
Ferenc József-ter 5. és 6. sz. alatt
a társaság házában.
Ausztriai fiók: Bécs,
Gisellastrasse 1. sz. alatt
a társaság házában.
A társaság vagyona 1896. decem-
ber 31-én korona 157,805.340.—
Évi bevétel biztosítások és ka-
mból 1896. dec. 31-én 28,670.916.—
Kifizetések, biztosítási és jár-
radéki szerződések, vala-
mint visszavásárlások stb.
után a társaság fennállása
óta (1848.) 339,497.900.—
Az 1896. évben a társaság 8654
kötvényt állított ki 80,577.950.—
összeg értékben. Csekély díjfizetés mellett a társa-
ság előnyös jelzálogkölesönbiztosításokat is köt,
a ház, vagy a földbirtok tehermentesítésére, a birtokos
elhátrálása esetére. — Prospektusokkal és életbiz-
tosítási díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság
kötvényeket kiállít és felvilágosítással a jelzálog-
kölesönbiztosítást illetőleg, továbbá ajánlatokkal díj-
mentesen szolgáltat az osztrák-magyar monarchia
minden nagyobb városában az ügynök urak és a
magyar és osztrák fiókok.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

Sternberg Ármán és Testv.
cs. és kir. udvari hangszergyár

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUTOR részletfizetésre!

Állami és városl tisztviselők, katonatisztek, egyház-
férjak, valamint más hitelképes egyének kedvező
feltételek mellett kapnak szállár
gyármányu asztalos- és kárpított
butorokat.

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-ter 18. sz.
Saa-utca sarkon, I. em.

Árjegyzéket 25 kr. levéljeggyel beküldés ellen bér-
mentve küld fenti cég R. osztálya. 5167

„The Gresham”
életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest,
Ferenc József-ter 5. és 6. sz. alatt
a társaság házában.
Ausztriai fiók: Bécs,
Gisellastrasse 1. sz. alatt
a társaság házában.
A társaság vagyona 1896. decem-
ber 31-én korona 157,805.340.—
Évi bevétel biztosítások és ka-
mból 1896. dec. 31-én 28,670.916.—
Kifizetések, biztosítási és jár-
radéki szerződések, vala-
mint visszavásárlások stb.
után a társaság fennállása
óta (1848.) 339,497.900.—
Az 1896. évben a társaság 8654
kötvényt állított ki 80,577.950.—
összeg értékben. Csekély díjfizetés mellett a társa-
ság előnyös jelzálogkölesönbiztosításokat is köt,
a ház, vagy a földbirtok tehermentesítésére, a birtokos
elhátrálása esetére. — Prospektusokkal és életbiz-
tosítási díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság
kötvényeket kiállít és felvilágosítással a jelzálog-
kölesönbiztosítást illetőleg, továbbá ajánlatokkal díj-
mentesen szolgáltat az osztrák-magyar monarchia
minden nagyobb városában az ügynök urak és a
magyar és osztrák fiókok.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termek: Kossuth
Lajos-utca 22. (Károly-körút
sarkon). Zenepalota.

2063—1900. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A Besztercén építendő m. kir. erdőigazgatósági
szekház, tiszt lakok és ezek tartozékainak felépítése
alkalmával teljesítendő, az építkezésekről megszer-
kesztett költségvetésben megnevezett és részletesen
munkák elkészítése és anyagok szállítása iránt a
következő feltételek mellett zárt írásbeli verseny-
tárgyalás hirdettetik:

1. Az árlejtésben részt vehetnek minden hazai
szakértő iparosok és vállalkozók, kik üzletük gya-
korlására hatósági engedéllyel bírnak.
2. Ajánlatok az összes munkákra, egyes munka-
csoportokra, vagy egyenkint, minden részletesen
munkára külön-külön tehető.
3. Figyelembe csak az eredeti, kiszolgáltattott
íveken kiállított ajánlatok fognak vétetni.
4. Az 1. koronás bélyeggel ellátott és át nem
látszó borítékba elzárva, lepecsételt ajánlatok legké-
sőbbben folyó évi július hó 25-én d. e. 12 óráig a
besztercei m. kir. erdőigazgatóságnál benyújtandók.
5. Ajánlattevők tartoznak a megajánlott vállal-
ati összeg öt százalékát (5%) készpénzben, vagy
elfogadhatónak elismert értékpapirokban bánatpénz
gyanánt ajánlatukhoz csatolni vagy a bánatpénznek
megfelelő pénz vagy értékpapirnak az erdőigazgató-
ság házipénztáránál, vagy valamely más m. kir.
állampénztárnál történt letétbe helyezését nyugtával
igazolni.
6. A teljesítendő munkálatokra vonatkozó álta-
lános részletes és árlejtési feltételek, tervek, költség-
vetés, kivonatok és szerződési minták a besztercei
m. kir. erdőigazgatóság hivatalos helyiségében d. e.
8—1 óraközött, a földmívelésügyi m. kir. ministerium
erdészeti f. (I/III. ügy) osztályánál Nádor-utca 5. sz.
II. emelet 6. ajtó d. e. 9—1 óráig megtekinthetők.
Az építkezés műszaki végrehajtása tekintetében rész-
letes tájékoztatást nyújt Aigner Sándor műépítész (Buda-
pest, VIII. ker. József-körút 55. sz.)
7. Az árlejtési feltételek, a részletes szerződési
feltételek, az ajánlati minta és a költségvetési kivo-
nat egy-egy példány 10 korona előleges beküldése
ellenében az erdőigazgatóság által kivánatra meg-
küldetik.

Besztercén, 1900. évi június hó 26-án.

M. kir. erdőigazgatóság.

